

Dideji Karė.

Nuo Balkanų karės fronto prietaraujančios eina žinios, lyg kad su žiniomis, norima taip karę vedantiems patarnauti, kad niekam skriaudos nebūtų. Sulyg Berlio ir Vienos žinių rusai, anglai ir francūzai visur buvo mušami, o sulyg Petrogrado žinių vokiečiai, austrai ir bulgarai kaip kur jau beveik galutinai įveikti, jų kariuomenės apstotos, laukiama vien jų pasidavimo. Bet paprastai paskui pasirodo, kad apie galutiną įveikimą kurios nors kariuomenės pusės iki šiol dar negali būti kalbos ir dar vis negalima tikrai žinoti, kuri pusė ištikro karę laimės. Gali karė ir taip pasibaigti, kad nebus nei laimėjusių, nei pralošusių, gali pasirodyti, kad visa milžiniškoji karė, kurios žuvo milijonai žmonių, buvo visai bereikalinga, nes niekam naudos neatgabend, neišrišo nei tų klausimų, dėl kurių ji kilo.

Iš karės bėgio ant viso Balkanų fronto matyti, kad ten nelengva nei vienai pusei priešą įveikti, o kad visų kraštų piliečiai reikalauja žinių, o karę vedančių kraštų piliečiai reikalauja laimėjimų, o kad tokių nėra, tai jiems suteikiama daug ir visai nebuvisių. Vokiečiai ir bulgarai gyrei, kad Dobrudzijoje jie suvisu sumušė su jungtą rusų ir rumunų kariuomenę ir turi jau atvirą kelią Rumunijos sostinėi Bucharestan, kur rumunai busi priversti pasiduoti prieš malcenę. 'Aom tarpu tuoj ant rytuojas iš Petrogrado pagarsino, buk veikiantis Balkanuose bulgarų ir vokiečių vadovas generolas Mackensen tapo rusų ir rumunų beveik taip apsuptas, kad turės pasiduoti. Čia net menkai suprantantis žinių skaitovjas supras, kad taip labai skirtingų atsitikimų buti negali. Visiškai priešus sumušęs generolas nereikalauja bijotis, kad sumušti jį apsupti galėtų. Aisku todėl, kad vokiečiams ir bulgarams ne taip lengva paimiti Rumunijos sostinę ir ten, rumunus paklupdžius ant kelių, jiems taiką diktuoti; bet ir rusams ir rumunams nelengva Mackenseno kariuomenę apsupti ir nelaisvėn paimiti.

Dabar iš Londono ramina talkininkų laikraščius skaitytojus, kad jie nuo to fronto nelauktų svarbių laimėjimų, nes nuolatiniai lietus trukdo kariuomenių veikimui, kas vien vokiečiams ir bulgarams su turkais gali naudą atgabenti. Matyt čia nesitikiama greitų svarbių laimėjimų. Kaip praneša iš Londono, karė Balkanuose trauksis dar ilgesnį laiką, nes rudens lietus ten laukus pavertė į klampynes, per kurias kanuolių negalima išvežti, o be jų ir svarbesnių mušių buti negali. Transylvanijoje, kur prasidėjo priešingų kariuomenių mušių, didėliai prisnigęs užklojo laukus ant keturių pėdų storai, kuris taipgi trukdo kariuomenių veikimui. Dobrudzijoje karėiviai klimpsta purvynan iki kelių. Negeriau yra ir Macedonijoje. Todėl daugelyj vietų pradėti mušiai turėjo pasiliauti ir negalima tikėti, kad greitai vėl butų atnaujintas smarkesnis kariuomenių veikimas. Manoma, kad iki pavasario nei viena pusė negalės pradėti smarkesnio ofensyvo. Ir šaltis, kuomet žemė užšals, nedaug prisidės prie atnaujinimo ofensyvo. Bet ir Londonas pripažįsta, kad mušių apsisojimas bus labiausiai naudingas talkininkų priešams. Per žiemą vokiečiai, austrai ir bulgarai turės gana laiko sutraukti pakaktinai kariuomenės prieš Rumuniją, nes turi tam pakaktinai geležinkelį. Vokiečiai ir nori pirmiausia Rumuniją įveikti, kaip įveikė Serbiją.

Struma paupiuose anglai trijose vietose persikėlė per upę ir

užėmė miestą Janina. Smarkesni mušiai buvo prie Kova Dzvobala. Prie Novel-Jen ang'iai išvaikė dalį bulgarų kariuomenės. Smarkūs artillerijų besisauđymai eina vis ant linijos tarp Beles ir Vardar. Į šiaurius nuo Florina francūzai nužengė toliau.

Transylvanijoje, kaip užtikrina austrai, nieko svarbesnio neatsitiko. Žinia ta gali buti teisinga, nes nei Petrogrado, nei Bucharesto žinios taipgi nieko nekabla apie svarbesnius tame fronte savo laimėjimus.

Svarbiausiu Balkanuose atsitikimu yra kilusi prieš karaliaus Konstantino valdžią Grekijoje gyventojų revoliucija. Pirmiausia nuo Grekijos atsiskyrė neseniai prie jos priskirta sala Kreta. Ji turi jau gerai apginkluotą kariuomenę iš 30,000 kareivių, kurią galėtų pagelbon talkininkams pasiųsti, nes salos apgynimui namieje ji visai nereikalinga, tvarką daboti ten likosi išsodinta anglų kariuomenė nuo kariskų laivų, o Grekija kariuomenės ten pasiųsti negali, nes laivų su kareiviais neleis anglų ir francūzų kariskai laivai. Nuo Grekijos atsiskyrė veik visos didesnės salos, o padėlinis Hindenburg rusišką frontą laiko svarbesniu, bet pats iškelia vakarinį frontą, kur eina smarkiausi mušiai. Matyt nori pamėginti, ar jo pasirodymas jam ten pergalės neatgabės, bet kaip iki šiol išrodo, ten francūzai ir anglai arčiau jos stovi negu vokiečiai.

Somme paupiuose, nors su didėliais aukomis, anglai ir francūzai visgi gali laimėjimais pasigirti, kuomet vokiečiai neturi kuom pasigirti visame vakariame fronte. Svarbiausias gi talkininkų laimėjimas yra paėmimas labai svarbaus vokiečių rankose buvusio miesto Combles, kur talkininkams teko 2,000 nedienų su keliais savo pasekėjais iškeliauo mažame laivelyje iš Atėnų, o jūrėse persėdė ir transportinį laivą Hesperia. Mano, kad jis pirmiausia keliaus prie salos Kreta, o iš čia į Salonikus, kur gal atsivės ir Kretos sukilėlių kariuomenė.

Iš Rymo praneša, jog Grekija galutinai pasirengusi pradėti karę. Jeigu talkininkai nepanorėtų jos priimti, nes su dabantine sudemoralizuota kariuomene menkai jiems galėtų padėti, tai ji pati pradės karę su Bulgarija. Jeigu bulgarai grekus ir sumušti, tai talkininkai neeis greku nukriauti. Juk ir po paskutinės karė Balkanų tautų grekai tie francūzams už juos užstojus, didžiausią iš karės naudą apturėjo. Grekija, kokia ji šiandien yra, iškovota ne greku, bet tokia tapo per vakariųjų Europos tautų malonę, kurios kraują liejo už grekų laisvę ir naudą.

Ant piet-vakarinio, taigi italisko karės fronto italai pasiekė nepasisekimas, bet turbūt nelabai didelis, jeigu italai galėjo apvaldyti šaltinius, rupinančius vandenį miestui Triestui. Bet pats italai prisipažįsta prie nepasisekimo prie kalno Monte Cimone, nuo kurio turėjo pasitraukti, nes nuo ten juos išvijo austrų minos. Sagona klonij austrai taipgi du kartu užpuolė italų pozicijas, bet abu jų užpuolimai tapo atmušti. Cadevola aplinkinėse italai paveržė nuo austrų Monte Sief viršunę. Italų orlaivininkai subombardavo austrų kariuomenės ir geležinkelio stotis.

Ant Rusiškojo fronto nuo Pripetės iki Rumunijos rubežių ir Rytinėje Galicijoje eina smarkūs mušiai rusų su vokiečiais ir austrais. Rugsejo 23 d. Sereth paupiuose rusai nelaisvėn paėmė negalės pradėti smarkesnio ofensyvo. Ir šaltis, kuomet žemė užšals, nedaug prisidės prie atnaujinimo ofensyvo. Bet ir Londonas pripažįsta, kad mušių apsisojimas bus labiausiai naudingas talkininkų priešams. Per žiemą vokiečiai, austrai ir bulgarai turės gana laiko sutraukti pakaktinai kariuomenės prieš Rumuniją, nes turi tam pakaktinai geležinkelį. Vokiečiai ir nori pirmiausia Rumuniją įveikti, kaip įveikė Serbiją.

Struma paupiuose anglai trijose vietose persikėlė per upę ir

vokiečių ir austrų kariuomenė nestengia nuo jos rusų nuvyti.

Smarkūs mušiai buvo ir Volyniaus gub., ypač Lucko apielinkėse, bet matyt tie mušiai nepriestvė iki galo, nors vokiečiai ir gyrei, kaip paprastai, visiskų rusų ne tik sumušimu, bet išnaikinimu, kadangi priešingos kariuomenės vis laikosi tose jau vietose, kur stovėjo tie muši. Reikia manyti, kad austro-vokiečiams niekur rusų pastoviai su laikyti nepasisekė, nes jie įžengė jau Vengrijon ir Transylvanijoje. Ir Karpatų perėjimuose rusai, nors labai palengva, žengia vis toliau, o kaip koki perėjimai, vedanti Vengrijon, yra jau rusų rankose.

Nei Lietuvoj, nei Kaukazo ir Azijos frontuose nieko svarbesnio neatsitiko, iš ten nėra žinių nei apie diesnius mušius. Nors naujasis Vokietijos štabo perdėtinis Hindenburg rusišką frontą laiko svarbesniu, bet pats iškelia vakarinį frontą, kur eina smarkiausi mušiai. Matyt nori pamėginti, ar jo pasirodymas jam ten pergalės neatgabės, bet kaip iki šiol išrodo, ten francūzai ir anglai arčiau jos stovi negu vokiečiai.

Somme paupiuose, nors su didėliais aukomis, anglai ir francūzai visgi gali laimėjimais pasigirti, kuomet vokiečiai neturi kuom pasigirti visame vakariame fronte. Svarbiausias gi talkininkų laimėjimas yra paėmimas labai svarbaus vokiečių rankose buvusio miesto Combles, kur talkininkams teko 2,000 nedienų su keliais savo pasekėjais iškeliauo mažame laivelyje iš Atėnų, o jūrėse persėdė ir transportinį laivą Hesperia. Mano, kad jis pirmiausia keliaus prie salos Kreta, o iš čia į Salonikus, kur gal atsivės ir Kretos sukilėlių kariuomenė.

Iš Rymo praneša, jog Grekija galutinai pasirengusi pradėti karę. Jeigu talkininkai nepanorėtų jos priimti, nes su dabantine sudemoralizuota kariuomene menkai jiems galėtų padėti, tai ji pati pradės karę su Bulgarija. Jeigu bulgarai grekus ir sumušti, tai talkininkai neeis greku nukriauti. Juk ir po paskutinės karė Balkanų tautų grekai tie francūzams už juos užstojus, didžiausią iš karės naudą apturėjo. Grekija, kokia ji šiandien yra, iškovota ne greku, bet tokia tapo per vakariųjų Europos tautų malonę, kurios kraują liejo už grekų laisvę ir naudą.

Ant piet-vakarinio, taigi italisko karės fronto italai pasiekė nepasisekimas, bet turbūt nelabai didelis, jeigu italai galėjo apvaldyti šaltinius, rupinančius vandenį miestui Triestui. Bet pats italai prisipažįsta prie nepasisekimo prie kalno Monte Cimone, nuo kurio turėjo pasitraukti, nes nuo ten juos išvijo austrų minos. Sagona klonij austrai taipgi du kartu užpuolė italų pozicijas, bet abu jų užpuolimai tapo atmušti. Cadevola aplinkinėse italai paveržė nuo austrų Monte Sief viršunę. Italų orlaivininkai subombardavo austrų kariuomenės ir geležinkelio stotis.

Ant Rusiškojo fronto nuo Pripetės iki Rumunijos rubežių ir Rytinėje Galicijoje eina smarkūs mušiai rusų su vokiečiais ir austrais. Rugsejo 23 d. Sereth paupiuose rusai nelaisvėn paėmė negalės pradėti smarkesnio ofensyvo. Ir šaltis, kuomet žemė užšals, nedaug prisidės prie atnaujinimo ofensyvo. Bet ir Londonas pripažįsta, kad mušių apsisojimas bus labiausiai naudingas talkininkų priešams. Per žiemą vokiečiai, austrai ir bulgarai turės gana laiko sutraukti pakaktinai kariuomenės prieš Rumuniją, nes turi tam pakaktinai geležinkelį. Vokiečiai ir nori pirmiausia Rumuniją įveikti, kaip įveikė Serbiją.

Struma paupiuose anglai trijose vietose persikėlė per upę ir

ger," praneša, kad Venizelos pribuvęs Salonikuose.

Sulyg Reuterio agentūros žinios iš Atėnų pilnai apsiginklavę Kretos sukilėliai skaitliuje 30,000, paėmė salą pilnai į savo rankas. Kanea, Herakleion ir kiti pakraštiniai miestai yra jų rankose. Grekų valdžia atidavė visas valdžios trobas atsiskyrėlių judėjimo vadovams. Tikait 11 karaliaus Konstantino sargybos kretonečių pasiliko ištikimais, kiti visi atsiskyrė.

REVOLIUCIJA KILA VISOSE PROVINCIJOSE.

Žinia iš Atėnų "Daily Telegraph" laikraščiu sako, kad Kretos revoliucija plečiasi ir kila visose provincijose. Herakleione po silpnam garnizono pasipriešinimui, revoliucionieriai panaikino civilinę valdžią, ir paėmė patį miestą valdyti.

Grekų valdžia pasiuntė antrą notą Berlinan, protestuodama prieš suėmimą grekų pėstininkų Florinoje.

SLAVAI SUMUŠA BULGARUS BALKANUOSE.

Paryžius, rugs. 25 d. Rusų karėiviai vakariniame Makedonijos fronto gale vakar dieną pradėto ofensyva. Karės žinybą šiandien pranešė, kad jie paėmė kalvą 916 į vakarus nuo Florinos, kuri bulgarai buvo stipriai apdrutę. Bulgarių kontr-atakus sulaukė francūzų ir rusų artillerija bei durtuvai. Francūzų artillerija pagimdė gaisrą Doirane ir francūzų karėiviai padarė pažangą savo kairiuoju sparnu. Ties Broda upe serbų kariuomenė pasiekė rubežių, o francūzų, kariuomenė prasinešė truputį į šiaurius nuo Florinos.

Anglijos kariuomenė, besivarydama toliaus rytiniu Strumos upės krantu, padarė pasekmingą užpuolimą ant Janina. Francūzai paėmė "zanėjas ant vakarinio Strumos kranto.

Rymas, rugs. 25 d. Sustiprinti rusų buriais rumunai sustabdė besiburiančius teonus per jų šiaurvakarinį rubežių ir pradėjo ofensyva ties Vulkano perėjimu.

Rusų karėiviai po Rumunijos apskelbimo karės dabar pirmu kartu kovoja pietų Transylvanijoje. Kaikurie rusų buriai nuėję į vakarus net iki Orsovai. Dobrudzijoje mušiai eina lėtn, bet rumunai palaiko iniciatyvą.

Talkininkai nepasisekimų turėjo kovoje į rytus nuo Vardaro Makedonijoje, bet abiem sparnais stumiasi pirmyn. Smarkūs mušis eina nuo Kenali į pietus, kur serbai gula, ant stiprių bulgarų apsigynimų, užstojančių kelią Monastiran.

SMARKI KOVA DOBRUDZOJ.

Berlinas, rugs. 25 d. sulyg oficialio pranešimo kova rusų ir rumunų su teutonų pajėgomis Dobrudzijoje tęsiasi toliau, ant linijos nuo Cobadinus iki Top Razez. Transylvanijoje rumunų užpuolimai ant Szurduko apygardos ir Vulkano perėjimo nepavyko.

Macedonijoje serbų užpuolimai arti Kamakehalano sukrito po vokiečių ir bulgarų ugnimi.

Rusų buriai dasigriebė iki turkų pozicijų Galicijoje, bet vėliaus buvo išvaryti. Rusai varo toliaus savo užpuolimus pagal Zlota Lipa ir Narajuvka nuo Haličo į šiaurį, bet be pasekmės.

VOKIEČIAI SULAIKO RUSUS NUO LEMBERGO.

Londonas, rugs. 23 d. Vokiečiai matyt pradeda Rusijoje naują ofensyva, kad sulaukius rusus nuo gulimo ant Kėvelio ir Lembergo.

Spėjama, kad pradedamųjų ataku vakarinėje Narčo ežero pusėje, į rytus nuo Vilniaus, prasidėda naujas gulimas. Jis prae

dėta paleidimu didelės daugybės dujų ir smarkiais pėstininkų užpuolimais glaustomis masėmis.

Rusų karės žinyba šiandien po pietų tvirtino, kad teutonai visa užpuolimo linija atvartai atgal. Toliaus į pietus arti gelžkelių persikartimo, prie Baranovičių vokiečiai taipgi paleido dujas, bet pėstininkų užpuolimo nebuvo. Menama, kad abu ofensyvo veikimai rengiamas užpuolimui ant Minsko, svarbius gelžkelių miesto nuo Vilniaus į pietvakarius, kurį pernai rudenį Hindenburgas veltai stengėsi paimiti.

BERLINAS TYLI.

Narčo ežeras guli į šiaurę nuo Vilniaus Minsko gelžkelio. Baranovičiai prie Lietuvių Brastos gelžkelio. Atstumas nuo abiejų užpuolimo vietų iki Minsku yra apie septynisdešimt penkis mylios. Vokiečių karės žinyba praneša apie atmušimą smarkių rusų atakų arti Korytinės ir pietryčius nuo Vladimiro-Volinskio, bet tyli apie šiuos savo kareivių veikimus.

SLAVAI PAIMA 1500 TEUTONŲ.

Petrogradas, rugs. 24 d. Sulyg rusų oficialio pranešimo išleisto šiandien rusai su austrais ir vokiečiais yra susikibę smarkiuose mušiuose įvairiose rusų ir Galicijos fronto vietose, pradėjus nuo Pripecho pelkių iki Rumunijos sienų. Penkiolika šimtų austrų ir vokiečių rusai paėmė į nelaisvę kova ties augštutine Sereth upe Manajov-Charbuzovo apielinkėje.

Iš Berlio bevielinis pranešimas apie tą patį kitaip praneša; jis sako taip: Stiprios rusų pajegos vakar padarė eilią užpuolimų ant austrų ir vokiečių pozicijų nuo Zborovo į šiaurę tarp Sereth ir Stripos upių Galicijoje. Rusai pasiekė vokiečių linijas arti Manajovo, bet kontratakais buvo atmušti atgal ir paliko daugiau kaip 700 belaisvių ir septynis mašinius šautuvus teutonų rankose.

Karpatuose atsiėmė prakistą žemę ant rytinės Cimbroslavo pašlaitės, sako tas pats pranešimas.

ITALAI PRISIPAŽIŠTA NETEKE CIMONE.

Rymas, rugs. 24 d. Italų oficialis šios dienos pranešimas pripažįsta, kad italai atitrakė savo karėiviaus nuo Monte Cimone viršunės, austrų minoms sproguos. Bet pranešimas priduria, kad apileistoji pozicija yra po italų artillerijos šuvių kurtina. Pranešimo tekstas yra toks:

"Trentino frontas. Priešas vis dar bando nukreipti domą kitur. Ledro klonij penktadienį mes atmušėm priešą burį į šiaurę nuo Lenzumo.

"Astico klonij vakar brėkstant po smarkiam bombardavimui priešas išsprogindio minas ant Monte Cimone, dėl ko mūsų kariuomenė buvo priversta pasitraukti šimtą jardų nuo viršunės. Bet apileistoji vieta yra po mūsų artillerijos šuvių kurtina.

BERLINAS SAKO TALKININKŲ UŽPUOLIMAI SUMUŠTI.

Berlinas, rugs. 24 d.—Somme fronte Francūzų didėji kova yra vėl visame smarkume—sako oficialis šios dienos vokiečių pranešimas. Anglų ir francūzų užpuolimai vakar naktį arti Courcellette, Rancourt ir Bouchavesnes, girdi, nepavykė. Pranešimas sako: "Permanenta Somme kova vėl pilname smarkume. Artillerijų imtytynės tarp Ancrė ir Somme pasiekė nepaprastą smarkumą. Vakarišio užpuolimai arti Courcellette, Rancourt ir Bouchavesnes nepavyko.

Meuse apskritį artillerijos ugnis nuo upės į vakarus ir atskiruose sektoriuose į rytus nuo upės pa

didėjo. Visame fronte buvo smarkūs besisauđymas."

FRANCŪZAI ATMUŠA UŽPUOLIMUS.

Paryžius, rugs. 24 d. Oficialis karės ministerio pranešimas šio vakaro sako:

Ši rytą vokiečiai padarė užpuolimą ant L'Abbe ukės miško ir pozicijos pietuose pateko po smarkiausių artillerijos ir mašinių šautuvų ugnimi. Priešas buvo išvaidytas pirma negu jis galėjo mūsų linijas pasiekti, palikdamas apstį negyvų ant žemės.

Ant dešiniojo Meuse upės kranto mes lengvai atmušėm kelis vokiečių besikėsinimus ant Poivre kalvos į pietryčius nuo Thiaumont.

ANGLŲ KARĖS PRANEŠIMAS.

Londonas, rugs. 24 d. Oficialis karės žinybos pranešimas šio vakaro sako:

Nuo Ancrė upelio į pietus nemažas karės veikimas buvo iš abiejų pusių. Nuo Neuville St. Vaast į rytus įeita į priešą tranšėjas ir belaisviai paimita. Priešas padarė tris užpuolimus ant mūsų linijų į vakarus nuo Les Boeufs. Kiekvieną kartą jis buvo atvartas atgal su dideliais nuotoliais. Nemažas artillerijos veikimas buvo daugelyje vietų mūsų fronte.

VOKIEČIAI REPLESE.

Londonas, rugs. 26 d.—Anglų ir francūzų karėivijos, atakuodamos sykiu penkiolikos mylių lanku nusitęsusi nuo Martinpuich iki Somme uždavė kitą sutrupinantį smugį vokiečių linijoms ir nustumė savo pozicijas mažyėmis laimėjimais.

Nuo Martinpuich iki Combles, šešių mylių atstumu įvarė kylį daugiaus kaip mylios gilumo ir be atakuodami paėmė svarbius strateginius miestus Lesbeauffs ir Morval, pastarasis vos per mylią atstumo nuo Combles.

Francūzams pateko miestas Rancourt, dvi myli į rytus ir Fregeicourto priemiesčiai, viena mylia į šiaurę nuo Combles. Be to, tapo paimita tranšėjos arti Fregeicourto Bouchavesnes apielinkėje ir į pietus nuo du Nord kanalo apielinkės iki Somme.

Apsupto miesto gynėjai turi pasilikusį pabėgimui tik klonį mylios platumo. (Vėlesnės žinios pranešė, kad Combles ir 2,000 vokiečių pateko talkininkams.

RUMANŲ GENEROLAI.

Iš virėaus apacion: gen. Georgescu, Averescu ir Culca,

IS AMERIKOS.

EXPLOZIJA.

Huntington, Pa. Dirbtuvėse Mt. Union Aetna Explosives Co. rugsejo 20 dieną atsitiko eksplozija, kuri ant vietos užnušė penkis darbininkus, o 6 sunkiai sužeidė. Triobos tos dirbtuvių dalies tapo sugriautos.

UŽPUOLĖ KUNIGĄ PRIE ALTORIAUS.

Bridgeport, Conn. Airių bažnyčioj koksai Joseph Lynes užpuolė laikantį pamaldas prie altoriaus kunigą Patriką McGorie. Užpuktam kunigui pasiskubino su pagelba žmonės ir užpuolimą suvaldė. Manyta, kad tai yra koks anarchistas piktadarys, bet pasirodė, kad tai yra žmogus, proto nustojes.

ATVAŽIAVO AMERIKON INDŲ RASTININKAS.

Seattle, Wash. Laivu Camada Maru atkako čia pagarsėjęs indų rastininkas Robindranath Tagore ir svečiuosis Amerikoje porą savaičių. Robindranath Tagore įgijo jau visavietinę garbę, gavo jis už savo raštus tarptautišką dovaną iš užrašo dinamito išradėjo, švedo Nobelio.

NELAIMĖ ANT GELEŽINKELIO.

Los Angeles, Cal. Netoli Kingham, Ariz., išsoko iš bėgių greitasis Atchinson, Topeka & Santa Fe geležinkelio traukinyis ir išdalies susidaužė. Užmušta prie to vienas žmogus, o sunkiai sužeista 8.

VĖL EXPLOZIJA PARAKO DIRBTUVĖSE.

Hackel, N. J. DuPont parako dirbtuvėse atsitiko eksplozija, kuri užnušė keturis darbininkus, o 3 mirtinai sužeidė, 11 gi sužeista lengviau.

RAUPLĖS.

Springfield, Ill. Mieste Kankakee tarp vaikų pradėjo siausti rauplės; buvo čia jau keli apsigimimai, bet jie buvo visi toj pačio miesto dalyj. Dėl tos priežasties tapo uždarytos trys viešos mokyklos.

AUKOS NUO KARĖS NUKENTĖJUSIEMS.

Washington, D. C. 60 Amerikos draugijų, rinkusių aukas nuo karės nukentėjusiems, iki šiol surinko \$28,896,277; belgams surinkta \$10,269,000, anglams \$495,000; serbams \$313,000; francūzams apie 3 milijonai. Įvairių tautų organizacijos savo tautų reikalams surinko 9 milijonus doliarų. Vokiečių ir austrų organizacijos surinko tik \$3,750,000, taigi sulyginant čia gyvenančių vokiečių skaitlių ir jų turtingumą, labai mažai, kuomet žydai, kurių yra kur kas mažiau, surinko 4 milijonus doliarų.

Phoenix, N. Y. Rugsejo 24 d. siautės miesto viduryj gaisras pridirbo nuostolių ant milijono doliarų. Sudėję čia 82 namai. Ugnyje žuvo ir vienas žmogus.

RENGIASI REIKALAUTI UŽDRAUDIMO ISGABENTI.

New York. Kadangi dėl didelio išgabendimo iš Amerikos, čia mėsą ir duona eina brangyn, tai New Yorko vertelgos rengiasi reikalauti uždraudimo svetvų gabenti ypač kviečius, nes Europoj dėl karės dideli dirvų plotai pasiliko neužėję, todėl ten ypač karę vedanti kraštai svetimo maisto daug sunaudoja, nes savoj pakaktinai neturi. New Yorko paveiklā seks gyventojai ir kitų Amerikos miestų.

EPIDEMIJA NAIKINA AUSTERIUS.

Baltimore, Md. Chesapeake jlankejo epidemija naikina austerius. Iki šiol išnaikino jau apie du milijonų bušelių ir tuom pa

daryta Amerikai ant kelių milijonų doliarų nuostolių. Chesapeake įlankoj yra didžiausi Amerikoj austrių gurbai.

UZDRAUSTA PIAUTI PAUKŠČIAI.

Kauno apskrįčio viršininkas paskelbė, jog vokiečių valdžios išleistu įsakymu yra uždrausta piauči sparnuotai ir parduoti, arba vėgtyti jų mėsą. Išimčių tegali būti tikai policijai. Kaltininkus baus 6 tukstančiai marčių pinigų pabauda, arba 6 mėnesiais kalėjimo. Žinutė paimta iš "Tilsiter Allgemeine Zeitung".

Jonas A.

13 DARBO LAUKO.

Terre Haute, Ind. Sustreikavo 3,000 angliakasių kasyklose Vandalia Coal Co. ir Vigo Mining Co. Darbininkai reikalauja įvedimo elektrinių liampų kasyklose Dagger, kur olose yra daug dujų.

Virginia, Minn. Pasibaigė streikas kalnakasių Mesaba Range Co. Darbininkai streiką pralose.

Racine, Wis. Sustreikavo 400 darbininkų Racine Manufacturing Co., kadangi kompanija nesutiko prašinti darbininkams nepatinkantį darbo prižiūrėtoją.

International Falls, Minn. Sustreikavo čia 500 darbininkų popieros dirbtuvių Minnesota & Ontario Power Co. Darbininkai reikalauja 8 val. darbo dienos.

New York. Darbininkų organizacijos, pritardamos streikuojantiems viršutinių ir požeminių geležinkelio darbininkams, apsaukė visuotinę streiką, kuriame dalyvaus mažiausia 700,000 darbininkų. Žymūs vertelgos dar stengiasi prikalbėti darbininkus sulaikyti streiką, bet kodėl jie pirmia nepasistengė prikalbėti kompanijoms išpildyti darbininkų reikalavimus?

Seattle, Wash. Vakarines Amerikos portų darbininkų organizacija nutarė suorganizuoti streiką visų Suvienytų Vaistijų portų darbininkų, kuriame dalyvautų apie 7,500 darbininkų.

Cleveland, O. Didžiųjų ežerų laivų savininkai nutarė pakelti algas tarnaujančių nuo spalio 1 dienos: vairininkams iki \$85 mėnesį, tepėjams, sargams iki \$75, tarnams iki \$50, anglių krovėjams iki \$47.50.

New York. Cionyskės darbininkų organizacijos iki sere-dai atidėjo visuotinio streiko pradžią, rengiamo parodymui pritarimo streikuojantiems požeminių ir viršutinių geležinkelio tarnams. Iki sere-dai, gali dar streikieriai su kompanijomis susitarkyti, jeigu jas vers prie susitarkymo vietiniai biznieri, kuriems streikas daugiausia nuostolių darytų.

IŠ VISUR.

Vokietijoje, mieste Meschede, francūzai nelaisviai įsteigė universitetą nelaisviam. Profesorais yra išėję augštesnius mokslus nelaisviai. Yra ten 35 mokslų kursai. Reikalingas knygas atsuntė iš Francūzijos.

Belgijos anglių kasyklose darbininkai sukėlė visuotiną streiką, nes viskam pabrangus, jie su se-nomis algomis išmisti negali.

Francūzijoje likusi užmuštas sunus Anglijos ministrų pirmininko, 38 metų leitenantas Raymond Asquith.

Meksikoj, etoli Tamaulipas banditai sulaikė geležinkelio traukinį, iš jo pačinio vagono paėmė \$62,000 auksu, nuo pasazierių atėmė visus pinigus ir traukinį nustumė į gili rava; pasazieriams leido išlipti. Vagoną, gabenusį Carranzos kareivius, su dinamitu išsprogdino. Užmušta 40 kareivių.

Cechijoj pratruko apsaugojimo pylimas prie Hirschberg ir visą slėnį vanduo užliejo. Prigėrė daug žmonių, daugiausia moterų ir vaikų. Iki pėreitos savaitės utarninko išgriebė 250 prigėrėlių. Slėnį yra 20 pėdų giliai vandens.

Sveicarijion atkako žymūs Vokietijos bankininkai. Jie nori prikalbėti Sveicarijos bankininkus prisidėti prie naujos Vokietijos paskolos ir parupinti Vokietijai Sveicarijion kreditų, kaip pripažino Francūzijai. Matyt Vokietijai pradedą jau karės pinigų pritrukti. Bet ir Sveicarija nedaug jų suteikti gali, nes pati turi pinigų vien savo reikalams, bet ne karėi svetimoms. Sveicarija tai ne pralobėlių, piniguočių kraštas.

Belgijoj, mieste Hasselt vokiečių kariskasis teismas teisė 60 belgų neva už šnipystę. Mirtim pasmerkia 22 belgai, o tame ir miesto Namur majoras.

Belgijoj neįspasakytas yra maisto brangumas: lašinių svaras \$2.20, cukraus 90c., sviesto \$1.20.

Portugalijos kariūmenė iš valdybos Mozambik peržengė upę Rovuma ir įsiveržė į vokišką Rytinės Afrikos valdybą. Upė ta tveria rubežį tarp Portugalijos ir Vokietijos kolonijon Rytinėj Afrikoj.

Atbudavojimui Prūsų Lietuvos, išnaikintos laike ten rusų įsiveržimo, iki gegužio mėnesiui šių metų paskirta 483 milijonai marčių.

Karė tiek vario suėda, kad jo trūksta net varinių pinigų mušimui. Kunigaikštystėj Luxemburg nuspresta, vietoj smulkių varinių, mušti švininius pinigus. Rusija, vietoj varinių paleido popierinius smulkius pinigus. Luxemburg už 200,000 frankų paleidžia švininių pinigų.

Siaurinėj Francūzijoje pereitą savaitę siautė audros ir lietus, kas trukdė priešingų kraštų kariūmenėms jų veikimą.

Ryme mano, kad gruodžio mėnesį popiežius išleis atsiliepimą į karę vedančias tautas su patarimu užbaigti karę. Bet abejojama, kad jos popiežiaus patarimo paklausytų. Seniau bent katalikiški kraštai popiežiaus prisakymo paklausydavo, bet dabar ir tuose kraštuose popiežiaus įtekėmė nupuolė. Tarp dabar vedančių karų kraštų, katalikiška yra tik Austrija, Belgija ir Italija, o Francūzija vien iš vardo, bet ir katalikiškiausia Austrija neklauso popiežiaus protestų, bet iš orlaivių bombarduoja Italijoj katalikų bažnyčias.

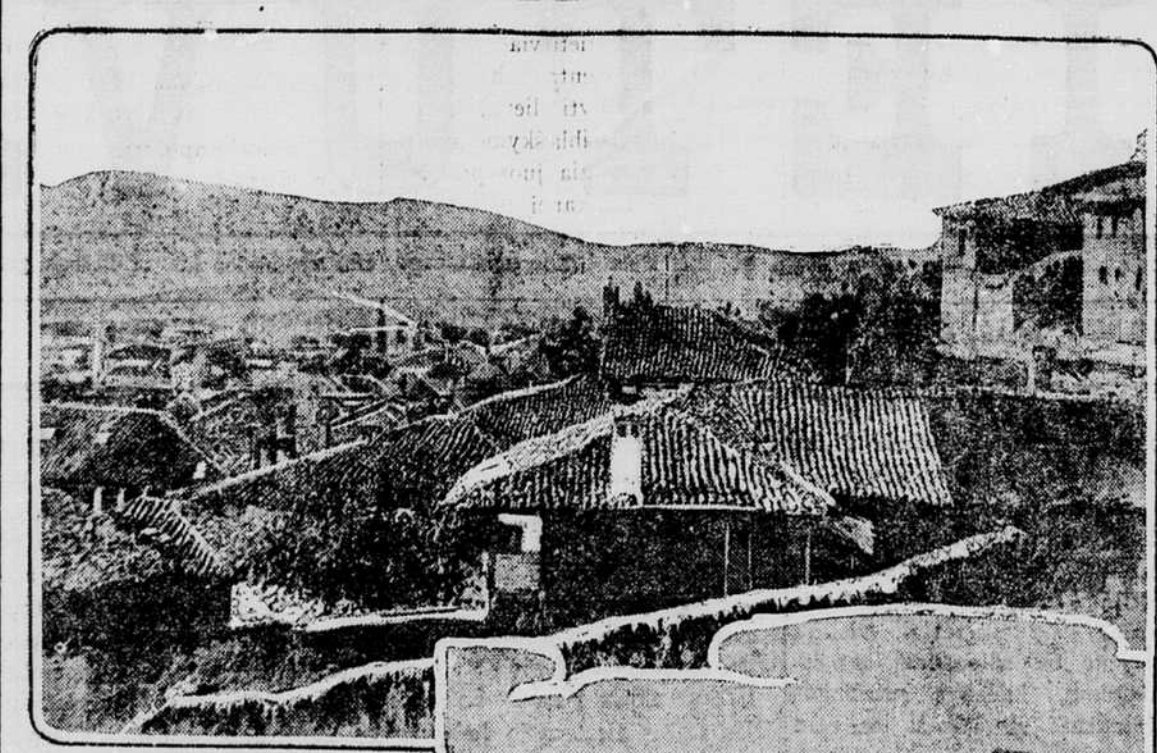
Anglijoj pasisekė prašalinti pavojų geležinkelininkų streiko nusilenkiant geležinkeliams. Tarnaujantiems pakelta algos 10 šilinių savaitė.

Grekijoj, Vokietijos kariūmenės atstovas prie vokiškos ambasados surengė pasikėsinimą ant gyvasties buvusio Grekijos ministrų pirmininko, įtekmingiausio Grekijoj talkininko šalininko Venizelos, į kurį paleido kelis šūvius, bet nepataikė.

Svarbi, užvaisinanti Egiptą upė Nil šimet neįspasakytai užtvino. Todėl valdžia mano pasinaudoti iš senų teisių, kurios panašiuose atsitikimuose leidžia valdžiai pašaukti prie darbo visus vyrus apsaugojimui dirbamų laukų nuo išnaikinimo.

Lotyniškų kraštų Amerikoj studentai, besimokinanti universitetuose Italijoj, atsisaukė į visus lotyniškų kraštų studentus Europoj ir Amerikoj, kviesdami surengti protestus prieš begėdišką austrų orlaivininkų besielgimą, kurie Venecijoj metė bombas į bažnyčias, moksliškas įstaigas, naikino dailės tvaninius ir kitokius žmonių dvases ir proto palikimus.

Amerikos karo umenės vadovas El Paso apskr. yj, prie Meksiko rubežių, generolas Bell užtikrina, jog Meksiko valdžios pasigyrimas, buk prie Chihuahua Carranzos kariūmenė sumušė Villą, kuris pats vedė savo kariūmenę, yra visai be pamato. Villa užėmė miestą ir užėmė visas viešas triobas ir miestą laikė dvi valandis. Čia jis ne tik netapo apsipnytas, bet net

MONASTIR IR SERBAI PABĖGĖLIAI SALONIKUOSE.

Paveiksle yra matoma išvažda Monastiro miesto, kurį serbai stengiasi paimti, ir burelis serbų pabėgėlių Salonikuose, žadančių grįžti tėvynėn, kareiviams ją nuo priešo atėmus.

susidurino, nes su juom iš miesto išėjo 1,500 miesto gyventojų vyrų, kurie prie jo pristoję.

Australijos parlamentas 47 balsais prieš 11 priėmė galutinai pavesti per referendum patiemis gyventojams nubalsuoti, ar įvesti Australijoj priverstiną visų vyrų tarnaviną kariūmenę. Kaip rodo, klausimas priverstinio tarnavimo kariūmenę bus išrištas pirma angliskose kolonijose negu pačioj Anglijoj.

Iš Londono praneša, jog, vokiečiams reikalaujant, prašalinta nuo vadovavimo kariūmenės tris Austrijos cėsoriškos giminės kunigaikščius: vadovavęs Italijos fronto kunigaikštis Eugenius, kunigaikštis Leopold Salvalor ir Karolis Steponas.

Kaip praneša Europos laikraščiai, Rusija atidėjo pagarsinimą Lenkijos autonomijos. Tas bus pagrįsta, kuomet rusų kariūmenė sugrįš Lenkijon.

Iš Londono praneša, buk ant salos Kreta kilo revoliucija ir ji pasigarsino neprigulminga. Sala Kreta yra grekų apgyventa, bet ji prigulėjo Turkijai, tik neseniai tapo prie Grekijos priskirta. Kretiečiai nenori pripažinti karaliaus Konstantino valdžios.

Pietinės Amerikos republika Argentina Suvienytose Valstijose dirbdina sau pirklinių laivų už 25 milijonus doliarų.

Chinai nori pasiskolinti 50 milijonų doliarų. Paskolą jiems duoti sutinka Amerikos, Francūzijos, Anglijos, Rusijos ir Japonijos bankai.

Italai praneša, kad jie paėmė vandens šaltinius, iš kurių aprūpinama vandiniu miestas Triest. Tokiu būdu miestas atsirado be vandens.

Chinijoj vėl kilo potvinis, kuris ant didelio ploto išvijo žmones iš jų namų. Suviršum milijonas žmonių neteko pastogės. Kiek žmonių prigėrė, dar tikrai neskaityta.

Hollandija uždraudė išgabeni-mą jautienos ir kitus kraštus. Jos daugiausia reikalavo Vokietija, nes iš kitur ji mėsos gauti negali.

Rusijos valdžia, kaip praneša laikraštis "Novoje Vremia," apgyvendina pabėgėlius iš Rusijos (gal ir iš Lietuvos?) ant žemės, konfiskuotos nuo vokiečių kolonistų Volyniaus gubernijoj. Vokiškų kolonijon ten konfiskuota kasos ženklai bus pusrublis; rublis, trirublis, 10 ir 25 rubliai; be to dar išduos geležinių pinigų 1, 2 ir 3 kapeikas.

Skolinamos kasos ženklai yra įstatymu pripažinti pinigai. Kiek-

Revoliucija, kilusi Grekijoj, vedama Venizelos partijos prieš karalių ir vokiečių šalininkus, platinasi. Prie karaliaus dar laikosi sostinė Atėnai, nes ten daugiausiai yra ištikimi, sostą remiančių karalių ir Peloponeso pussalis, o kitos provincijos pasigarsino neprigulmingomis, arba atsiskyrė nuo karaliaus valdžios. Salonikų apskritį valdė talkininkai, o iš gero noro gyventojų atsiskyrė: Lemnos, Thasos, Chios, Samos, Kreta ir Mytilena. Bet ir neat-siskyrę apskrįčiai yra neistikimi

Vokiški, socialistai, laikytamės susirinkime 251 balsu prieš 5 išreikšė, kad Vokietija turi tol vesti karę, kol priešų nebus ir nepri-vers jų taikos prašyti ant tokių išlygų, ant kokių Vokietija taikytis norės. Bet susirinkę priest-ravo karei užgriebimui svetimų kraštų.

Iš Meksiko praneša, jog Villos generolas Albert Torres apvaldė sostinę valstijos Tomapulas miestą Victoria. Banditai netoli to miesto užmušė du Anglijos pildiečių, nes buk jie savo namuose davę prieglaudą Carranzos kareiviams. Bet pavieni žmonės niekur kareiviams pasipriešinti negali, nes jų yra daug ir su gerai ginklais.

LIETUVA IR KARĖ.

IŠ LIETUVOS.

Nauji Pinigai.

Paliepiamy laiknuose (Verordnungsblatt) vyriausiojo vado rytuose pranešama apie naują įstat-gą, kuri visam užimtam krašte turės nemenką svarbą. Ten skel-biama, jog "Prekybos ir Pramonės Rytų Bankas" įsteigė skolinamąją kasą Rytuose, kuri užstatūs iš-duos skolinamos kasos ženklus; ženklai apskaitomi rubliais. Sko-linamos kasos ženklai bus, kaip vyresnybės paskirta, išviso išduota lig 100 milijonų rublių. Skolina-mąją kasą gal naudoti: viešosios teisės įstaigos, kurias vyriausis vado Rytuose yra pripažinęs ver-to-mis kasos paskolų; pavieni žmo-nės, prekybos firmos, ukiškos ben-drovės ir kitos privatinės įstaigos. Skolinamos kasos veikimo sritis tuo tarpu apima užimtas Rusijos ie-tas—Suvalkų, Kauno, Vilniaus, Gardino ir Kuršės gubernijas, kiek jos nepriguli prie Varšuvos karis-kojo apskrįčio. Paskolos galima užtikrinti: užstatant Rusų valsti-gos banko poperį; užstatant vo-kiškų bankų ženklų, vokiškų sko-linamų kasų ženklų; užstatant šiaip vertės poperį; ir užstatant ne-pagendamų prekių. Skolinamosios kasos ženklai bus pusrublis; rublis, trirublis, 10 ir 25 rubliai; be to dar išduos geležinių pinigų 1, 2 ir 3 kapeikas.

Skolinamos kasos ženklai yra įstatymu pripažinti pinigai. Kiek-

vienas žmogus, visos viešos kasos ir vyresnybės privalo juos priimti užmokėsimui minėtoje vertybėje. Valdžiską rublio kursas: 1 rublis —1,75 mark.

JONAS AUGSTUOLIS.

Stockholmas, 22-VIII-16.

Permainos vyriausio ryto vado valdomajame krašte

Nuo gegužio 1 d. Vilniaus bei Suvalkų valdybos sritys liko sudarytos iš viena didžiū vienos valdybos sritį. Tokiu būdu įvyko permainos ir vyriausiose tų valdybų vietose. Vilniaus valdybos viršininkas von Beckeratas pasitraukė nuo savo vietos. Didžiosios valdybos vedimą apėmė grafas York von Wartenburg. Ikišiol jisai vadovavo ukio komisijoj prie vyriausiojo vado rytuose.

Pasiliovus Suvalkų valdybą, pasiliovė ir Kauno apskrįčio teis-mas. Į jo vietą iš Vilkmėrgės į Kauną perkėlė apygardos tei-mą. Del tos priežasties apygardos teisėjais p. Wachler'is liko perkeltas taip pat į Suvalkus. Jis dabar užims vietą vyresniojo teisme patarėjo W. Winter'io, kurį pašaukė į Vilnių teisės patarėju. Kauno apskrįčio tei-smo vedimą užėmė kapitonas Geisler'is, kurs ligšiol buvo Vilkmėrgėje. Visa didi senoji Suvalkų apygarda, kame Marijampolės, Vilkaviškio ir Naumiesčio apskrįčiai ligšiol priskirti prie Suvalkų apygardos teismo, ku-riam dabar priguli aštuoni ap-skrįčiai.

Valdybų ribų atmainos.

Nuo geg. 1 d. Kauno miestas ir Kauno žemės apskritys nebe-priguli Suvalkų valdybai, nėsą jį priskyrė prie Lietuvos valdy-bos. Lietuvos valdyba persikėlė iš Tilžės Kaunan.

Lietuvių bugalterijos kursai Vilniuje. Kursų tikslas rengti raštininkų bugalterių lietuvių prekybos pramonės įstaigoms bei kooperatyvoms.

Kursuose mokoma—bugalteri-jos, elementarinės ir komercijos aritmetikos, korespondencijos ir kalbų—lietuvių, rusų ir vokiečių; be tų dalykų, jei užteks laiko ir rasis norinčių, kursininkams ga-lės būti patiekta tam tikras ko-operacijos pažinimo kursas.

Mokslas tęsis ne ilgiau kaip 5 mėnesius. Užsėjimimai vakarais nuo lig 8—9 val. Mokslas mokes-tis 50 rub.

Į kursus priimami abiejų lyčių mokiniai, ne jaunesni kaip 14 metų, kurie išlaikys egzaminus iš aritmetikos, geografijos, isto-rijos ir rusų kalbos, maždaug dviklasių pradedamųjų mokyklų programa, ir iš lietuvių

kalbos. Stojantieji privalo turėti rekomendaciją iš žinomų kursų steigėjams žmonių.

Mokylių reikalais Lietuvoje.

Lietuvių gimnazijos direktorius Kaune p. Pr. Dovydaitis ragina "Dabartyje" į vasarinius kursus lietuviams mokytojams priiruoti. Kursai rengiami Kau-ne ir tęsis nuo birželio 1 ligi rugsėjo 30 d. šių metų. Juosna priimami visi be vietų esamieji mokytojai lietuviai, taip pat gimnazistai, progimnazistai, seminari-stai, realistai, norintieji moky-tojauti. Kursai steigiami tik lie-tuviams ir tikiai vyriskiams. Iš-guldoma kalba—lietuvių. Be pe-dagogikos mokoma vokiečių kal-bos, istorijos, geografijos ir k. Išėjusiems tuos kursus bus duo-damos valdiškos mokytojų vie-tos.

"Vadas."

Daraktorių [elementar. moky-tojų] kursai Vilniuje. Kursai įsteigti pračiaisiais metais spal-ių 10 d. Į kursus priimami bai-gusieji dviklases mokyklas arba tolygiai prasilavinę vaikai ir mer-ginos, ne jaunesni kaip 17 metų. Kursuose mokoma: tiky-bos, lietuvių kalbos, aritmetikos, lietuvių istorijos, geografijos, metodikos, gamtos ir ukio mok-slo, gijjenos, dailiraščio, pieši-mo ir dainavimo. Pirmasis grei-tas daraktorių išleidimas buvo lapkričio 30 d. Gavo liudymus 15 žmonių, kuriems tuojau ir bu-vo suteiktos mokytojų vietos.

Dabar Vilniuje yra 11 moky-klų. Jose moko arti 40 moky-tojų. Vilniaus gub. sodžiuose vietomis, kur vietiniai kunigai lietuviai ir veiklūs, daug įsteigta liaudies mokyklų. Šiuo darbu išsijmėjo Merkinės ir Trakų de-kanijų kunigai. Čia yra parapų, kuriose apie 20 mokyklų įsteigta. Labiau apsnudę Gie-draičių dekanijoje. Lydos apskr. kunigai lietuviai turi daug vargo su lenkais ir lenkiška policija, kuri įvairiais būdais varžo vei-kejus kunigus lietuvius. Kales-nikų kunigai senai sumiti. Ka-džiosios valdybos vedimą apėmė grafas York von Wartenburg. Ikišiol jisai vadovavo ukio ko-misijoj prie vyriausiojo vado rytuose.

Pasiliovus Suvalkų valdybą, pasiliovė ir Kauno apskrįčio teis-mas. Į jo vietą iš Vilkmėrgės į Kauną perkėlė apygardos tei-mą. Del tos priežasties apygardos teisėjais p. Wachler'is liko perkeltas taip pat į Suvalkus. Jis dabar užims vietą vyresniojo teisme patarėjo W. Winter'io, kurį pašaukė į Vilnių teisės patarėju. Kauno apskrįčio tei-smo vedimą užėmė kapitonas Geisler'is, kurs ligšiol buvo Vilkmėrgėje. Visa didi senoji Suvalkų apygarda, kame Marijampolės, Vilkaviškio ir Naumiesčio apskrįčiai ligšiol priskirti prie Suvalkų apygardos teismo, ku-riam dabar priguli aštuoni ap-skrįčiai.

Valdybų ribų atmainos. Nuo geg. 1 d. Kauno miestas ir Kauno žemės apskritys nebe-priguli Suvalkų valdybai, nėsą jį priskyrė prie Lietuvos valdy-bos. Lietuvos valdyba persikėlė iš Tilžės Kaunan.

Lietuvių bugalterijos kursai Vilniuje. Kursų tikslas rengti raštininkų bugalterių lietuvių prekybos pramonės įstaigoms bei kooperatyvoms.

Kursuose mokoma—bugalteri-jos, elementarinės ir komercijos aritmetikos, korespondencijos ir kalbų—lietuvių, rusų ir vokiečių; be tų dalykų, jei užteks laiko ir rasis norinčių, kursininkams ga-lės būti patiekta tam tikras ko-operacijos pažinimo kursas.

Mokslas tęsis ne ilgiau kaip 5 mėnesius. Užsėjimimai vakarais nuo lig 8—9 val. Mokslas mokes-tis 50 rub.

Į kursus priimami abiejų lyčių mokiniai, ne jaunesni kaip 14 metų, kurie išlaikys egzaminus iš aritmetikos, geografijos, isto-rijos ir rusų kalbos, maždaug dviklasių pradedamųjų mokyklų programa, ir iš lietuvių

kalbos. Stojantieji privalo turėti rekomendaciją iš žinomų kursų steigėjams žmonių.

Mokylių reikalais Lietuvoje. Lietuvių gimnazijos direktorius Kaune p. Pr. Dovydaitis ragina "Dabartyje" į vasarinius kursus lietuviams mokytojams priiruoti. Kursai rengiami Kau-ne ir tęsis nuo birželio 1 ligi rugsėjo 30 d. šių metų. Juosna priimami visi be vietų esamieji mokytojai lietuviai, taip pat gimnazistai, progimnazistai, seminari-stai, realistai, norintieji moky-tojauti. Kursai steigiami tik lie-tuviams ir tikiai vyriskiams. Iš-guldoma kalba—lietuvių. Be pe-dagogikos mokoma vokiečių kal-bos, istorijos, geografijos ir k. Išėjusiems tuos kursus bus duo-damos valdiškos mokytojų vie-tos.

"N. L."

Lenkus vis masina.

Lenkams tą autonomiją vis žada ir žada, bet neduoda. Laikraščiai rašo, kad tas klausimas buvęs svarstomas paskutiniam ministrų tarybos posėdy caro buklėj. Buvę pasidulyta net du Lenkų autonomi-jos sumanymu: Sturmerio ir Sa-zonovo. Sturmerio autonomijos su-manymas—tai tik žemietybė, Sa-zonovo gi šiek-tiek platesnis. Sako, dauguma pritarusi Sazonovo su-manymui.

Vokiečiai įdomiausias lietuvių daile.

Apie lietuvių dailę vokiečių laik-raščiai ir pirma rašydavo, bet to-juk mažai, norint ją geriau pažinti. Tuo tikslu. Vilniuje leidžiamo dė-simtos armijos laikraščio redakcija sumanė suruošti dailės pramonės parodą ir, tokiu būdu, supažindinti kareivius su lietuvių dailė.

Duonos kaina Vilniuje.

Š. m. gegužės 10 d. nustatytos šios kainos: ruginių miltų (rusiškų) svarui—16 fenigų, kvietinių —18, ruginės duonos (rusiškos) svarui—14, kvietinės—18 pfenigų. Atsiminkime, jog vokiečių valdžios nustatytų kursų rusų rublis—1,75 markės. Taigi, rusų pinigais Vil-niuj ruginės duonos svarui reik-moketi 8 kap.

("N. L.")

Dvinskas. Karo valdžios įsa-lymu, Dvinske ir jo priemiesčiuose (senasai forstadas, Griva ir tt.) gali gyventi tik tie, kurie turi tam tikrus liudijimus su fotografija. Taigi, įvažiuoti ten be leidimo ne-bebus galima.

("N. Liet.")

SMORGONAI.

"Libausche Zeitung" praneša: pirma karės šitame miestelyje buvo didelė skuro industrija. Smor-gonai buvo vienu turtingiausių Lietuvos miestelių. Dabar jis visiškai sudegintas, sugriautas, tik kaminai su pelenais beliko.

"Dzienik Wilenski" rašo kad lenkų miestas Novo-Georgiev-skas Vokiečių cėsorinij sutikus, atgavo vėl savo, kaip senovėje vardą "Modlin."

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ SO. MANCHESTER, CONN.

Vyčių prakalbas. Rugs. 17 d. L. Vyčių 21 kp. surengė prakal-bas su deklamacijomis miesto svetainėje. Kalbėjo sociologijos moksleivis K. A. Pakštas iš Chicago. Žmonių susirinko apie 150.

Kalbėtojas kalbėjo dviem at-vėjais. Pirmoj savo kalboj jis kalbėjo apie katalikų jaunimo or-ganizaciją L. Vyčius. Jis paaiš-kino, ką žodis Vytis arba Vyčius reiškia ir privedė kelias vietas iš lietuvių istorijos. Baidamas pirmą savo kalbą kvietė vietos jaunimą rašyti prie L. Vyčių vietinės 21 kuopos.

Po trumpos pertraukos jis iš-ėjo kalbėti antru kartu ir kalbėjo apie socialį klausimą.

Čia jis išpeikė socializmą ir liberalizmą ir išgyrė krikščioni-kąjį demokratizmą, kurio ir jis pats esąs tvirtu šalininku.

Nors toli gražu nėra galima su kalbėtojo išvedžiojimais susi-taikyti, bet reikia pripažinti, kad p. Pakštas yra gabus kalbėtojas. Žmonės laike jo prakalbą užsi-laikė ramiai. Nors socialistai žadėjo jam klausimus statyti, bet neįsėdėjo.

Kitą mėnesį SLA. 207 kp. taipgi žada prakalbas surengti ir kalbėtojumi pasikviesti J. Na-viacaką iš "Sakės", kuris pirmiaus buvo "Laisvės" bendrovės pir-mininku.

TMD. 103 kp., norėdama pasi-rodyti, kad ji dar šiek-tiek gy-vuoja, žada netrukus parengti balių su armonikomis.

Vietinis.

IŠ OLD FORGE, PA.

Angliakasiai protestuodami prieš apkalinimą darbininkų Du-luthe, Minnesotoje, išėjo strai-kan skaitliuje 40,000 darbinin-ky. Old Forgeje valdžia su strai-kininkais elgiasi baisiai žiauriai. Valstijos konstateliai apsupo

Visi laikraščiai stundami rankraščiai turi būti pažymėti autorius parašu ir adresu. Parašantys patvirtinami turi paduoti, Redakcijos žurnal, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilekia sau teisę atsiųsti laiškus, kurie rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščius rankraščius Redakcija, pareiklausta, grąžina autorui atgal jo išsiųs.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Chicago pavyzdys. Svečių—p. M. Yeo ir kun. J. Žilinsko—atsilankymas Amerikoje jau pradeda apsirėmėti vaisingomis pasekmėmis: ir Chicago socialistai suėjo kruvon: visi Chicago lietuviai darbuosis išvien „Lietuvių Dienoje“.

Iširus užpėreitos savaitės taryboms su socialistais, pasikalbėta su atvykusiais Chicago svečiais—p. Yeo ir kun. Žilinsku—ir nuspręsta dar sykį pamėginti su socialistais susiprasti. Tuo tikslu pereiną panedėl tapo susauktas specialis susirinkimas, kuriame dalyvavo atstovai nuo „Lietuvos“, „Draugo“, „Kataliko“ ir „Naujienu“ redakcijų ir patys svečiai.

Svečiai daug prigėlėję išlygimui ir prašalinimui kėblumų, kurie iki šiolie buvo. Po ty paaiškinimų įtekme socialistų atstovai (jais buvo pp. Grigaitis, Gūgis ir Jurgelionis) atsiėmė savo srovės reikalavimą „ultimatumą“ apie paskyrimą jiems trečdalio aukų, idar galima būtų tartis, kapo lygus su lygiais (katalikai su tautininkais pripažino lygią visiems atstovybę Chicago komitete).

Prašalinus iš kelio tą socialistų reikalavimą-ultimatumą, pradėta tartis toliaus. Visi sutiko, kad sutiks su tuo, kokią patarimą duos Svečiai—p. M. Yeo ir kun. Žilinskas (kaip sykiis priimta turinys to įnešimo, kuris „Lietuvos“ buvo pasiūlytas pirmesnės tarybos—„savarymas kruvon“ visų svečių ir pasidavimas jų nusprendimui).

Pripažinus tą pasiryžimą, kad visos srovės pasiduos gerb. Svečių nurodymui, p. Yeo su kun. Žilinsku apreiškia, kad galima siųsti nors ir trečdalį aukų vardais M. Biržiškos, J. Šaulio, J. Vileišio ir S. Kairio, nes Lietuvoje, anot kun. J. Žilinsko žodžių, „dabar nėra partijų“, visi darbuojasi išvien, o is viršpaminėtų ypaty dirba net ir Lietuvių Draugijoje, kuria mūsų socialistai iki šiolie nenorėjo pasitikėti.

Taip dalykams stovint, prieita prie vienybės ir Chicago visi lietuviai turi progą pasidarbuoti „Lietuvių Dienoje“ išvien.

Tos progos nereik praleisti ir nereik jos gadinti. Pagadinti gi ją galima bus, kuomet dalykai bus neteisingai ir nepilnai perstatomi, kaip, pavyzdžiui, tuojaus antriojais padarė „Naujienu“. Jos apleido ir nepaėmė principinio dalyko, butent, kad socialistai atsisakė nuo savo statomojo „ultimatumo“ ir sutiko pasiduoti Svečių (p. Yeo ir kun. Žilinsko) arbitracijai. Vieton to „Naujienu“ griežtai užreiškia, kad, girdi, „dešiniųjų srovių atstovai sutiko priimti tas sąlygas, kurias state progresyvi visuomenė“. Ir toliaus „Naujienu“ išvadžioja apie priėmimą „teisingų“ socialistų sąlygų. Tas, be abejonės, gal reikalingas „Naujienu“ padarymui tam tikros įtakos ir savo skaitytojus, bet tas visai neprigėlė išvydinimui pilnos harmonijos. Mės jau labiau turime stebėtis todėl, kad p. Jurgelionis savo ir „Naujienu“ ardu kaip sykiis davė viešą prisidėjimą Chicago Centr. Komiteto susirinkime nesiginti tokiu būdu, kaip „Naujienu“ visgi pasielgė.

Chicago tautininkai su katalikais pilnai atsidėjo ant gerb. Svečių, ir kuomet tie paaiškino, kad Lietuvoje ir socialistai dirba išvien, tai jiems buvo visvien, keio vardu tos aukos eis.

Esant vienybei Lietuvoje, nėra jokios prasmės čia už srovės pėstis. Taip i tai žiūri Chicago tautininkai su poliškaisiais katalikais. Socialistų reikalavimų „teisingumas“ čia visai neįreina ir tuom nėra išrišamas. Jis liko nuošaliai, kuomet socialistai ismintingai sutiko pasiduoti Svečių arbitracijai.

Chicago pavyzdys turėtų buti pavyzdžiu ir visai Amerikai. Tik, kaip minėjome, lai niekas nemėgina nušviesti dalykų iškraipyto formoj, kad užsimėgę žėdas pirm nenuvysty, nepraidėjęs. Suėjimas vienybės Chicagoj savaine parodo, kad abi pusės išreiškia vieni kitiems užsitikėjimą—tautininkai ir katalikai socialistų nurodytiems asmenims, o socialistai Lietuvių Draugijai.

Lietuvos Autonomijos klausim. Mums yra smagu paduoti savo skaitytojams pirmą formulotą Lietuvos autonomijos konstitucijos projektą, kurį skaitytojai ras šiame numeryje. Jis yra lietuvių veikėjų sudarytas ir paduotas apsarvastymu vienos iš didžiųjų rusų dums partijų, butent konstitucijinių-demokratų (kadetu) partijai.

Didis jau buvo laikas pastatyti šitą klausimą rimtoji, konkretė formoj, kad su lietuvių norais ir reikalavimais nuodugniau galėtų apsipazinti tam tikros valdiškos ir tautinės sfėros Rusioj.

Skaitytojai patėmys, kad paragrafas apie autonomišką Lietuvos rybas yra paliktas tuščias, nes projektas apima daugiau principalius autonomijos klausimus, teritorijos rybų nustatymą paliekant, kol-kas, atidarytu klausimu.

Visais atžvilgiais yra geistina, kad su visomis šio projekto smulkmenomis gerai susipažintų ir amerikiečių lietuvių visuomenė.

Svečiai Chicagoje.

Po ilgos kelionės, kuri tęsėsi apie 7 savaites laiko, gerbiami mūsų svečiai, p. M. Yeo ir kun. Jonas Žilinskas, turėjo pirmą progą Chicagoje keltą dienų pasisėsti.

Bet ilgai ilsėtis nēr kada: viena, svečiai negali ilgai pasilikti Amerikoje, nes p. Yeo turi grįžti Dunon, kurios posėdžiai prasidės apie lapkričio 1 d. (seno kalendoriaus), o antra, vėl ir amerikiečiai yra ištroškę tiesioginių, iš pirmos rankos žinių apie Lietuvą ir apie pabėgėlius, ir geistų kuogreičiausiai ir kuodugnaučiai žinių išgirsti.

Todėl chieagiečiai didžiai susirupino, kaip galima būtų i galimai trumpiausį laiką duoti kuodidžiausią progą žmonėms išgirsti svarbius svečių pranešimus.

Kviečia i Rytus.

Svečių pastikti iš Rytinių valstijų atvyko Chicago kun. Tamas Žilinskas iš So. Boston, Mass., kun. Jono pusbrolis. Kun. Tamas, apart Rytų pasveikinimo, atsiėvė i keltą pakvietimui: viena, jis nurodė, kad gerbiamieji svečiai yra butinai reikalingi konferencijoj apie Lietuvos atstatymą, kuri atsiabuva šios savaitės ketverge i pėtnyčioje Brooklyn'e, o antra, kad i Bostonas bei Naujoji Anglija nori kuogreičiausiai svečius pas save pamatyti.

I Lietuvos Atstatymo konferenciją Svečiai žiūri labai rimtai ir atranda šitą reikalą vienu iš svarbiausių. Todėl, nors ir įvyksta tiliu nepatogumų su kelione, bet Svečiai nutarė konferencijoje dalyvauti, ir pereiną utarninką išvažiuoti Brooklynan, idant joje dalyvauti—jį parvežtos žinios iš Lietuvos ir jų nurodymai bus konferencijai didžiai naudingi.

Prakalbos Chicagoje.

Šios savaitės subatoj (30 d.) Svečiai sugrįžta atgal Chicago ir čia, dėlei laiko trumpumo, turės tik tris išviso prakalbas.

Čia bus ne pro šalį pamėnėjus, kad šiūm sykiu Svečiai galės atsilankyti tiktai didesnėse Amerikos lietuvių kolonijose, apleidžiant mažesnes. Jiems lieka tik apie mėnuo laiko, o apart atlankymo lietuvių kolonijų, jie dar turi sau užsibrėžę daug darbo ir tarp amerikony: žada mėginti sudaryti, jeigu galima, daktarų būrį ir pasiųsti jį Lietuvon po Amerikos Raudonojo Kryžiaus priežiūra (visoj Suvalkų gubernijoj, pavyzdžiui, liškų tik vienas daktaras —ir tas iš fėlėrių); žada taipgi pamėginti sudaryti ryšius su Rockefellerio šelpimo institucija, o visa tai užima pusėtinai laiko.

Chicago vienok išsiderėjo sau tris prakalbas, kurios praeidės ateinančią panedėlį. P-o Yeo ir kun. J. Žilinsko kalbos bus sekanciose tėmose: Abelnas Lietuvos Padėjimas, Lietuviai Pabėgėliai, Lietuviai Belaisviai, Prūsų Lietuviai, Tautiškojo Darbo Koncentravimas Prieš Ateisiant Vokiečiams ir Rusioje, Lietuvos Mokykla i Mokiniai, Lietuvos Atstatymas ir Lietuvių Tautiškieji Siekiniai.

—G. ene in New York Telegram.

BLOCI LAIKAI.

P-as Pasaulis—nelyginant lietuvis po muštynių: karė jam galvą sudaužė, koją Meksikos revoliucija sulaužė, ranką streikais išsuko; o čia dar visokios politikos ateina.

nantį panedėlį. P-o Yeo ir kun. J. Žilinsko kalbos bus sekanciose tėmose: Abelnas Lietuvos Padėjimas, Lietuviai Pabėgėliai, Lietuviai Belaisviai, Prūsų Lietuviai, Tautiškojo Darbo Koncentravimas Prieš Ateisiant Vokiečiams ir Rusioje, Lietuvos Mokykla i Mokiniai, Lietuvos Atstatymas ir Lietuvių Tautiškieji Siekiniai.

Gerb. Yeo savo prakalbomis apims daugias pabėgėlių gyvenimą, gi kun. J. Žilinskas, kuriam teko būti užintoje vokiečių Lietuvoje, kalbės daugias apie užimtos Lietuvos padėjimą. (Skaitykite 'Vietinėse Žiniuose').

Nuo Centralio "Lietuvių Dienos" Komiteto.

Idant mūsų visuomenė plačiai žinotų, kas veikiama C. A. L. K—to, o taipogi pasėmtų sau informaciją apie Lietuvių Dienos prirengimo darbą, paskelbiame šią apyskaitą 10-ties dienų mūsų darbo.

C. A. L. K-to Raštinės Darbai.

1. Atlikta formalybės atidarymo deposito The Liberty banke New Yorke ir aukos jau galima i ten siųsti. Jos adresas: The Liberty National Bank, New York City.

2. Užsakyta 100,000 čekių su Liberty banko vardu išsiuntinėjimui biznieriems.

3. Pasiųsta prašymas lietuvių laikraščio Redakcijoms Amerikoje siuntinėti savo laikraštį, idant sekus visas Lietuvių Dienos rengimo darbas laikraščioje.

4. Tartasi su L. S. S. apie prisidėjimą prie C. A. L. K-to. Paaiškėjo, kad L. S. S. nesutinka, kad Raud. Kryžius rūpintųsi aukų dalinimu Lietuvoje.

5. Pasiųsta prašymas lietuvių laikraščio Redakcijoms Amerikoje siuntinėti savo laikraštį, idant sekus visas Lietuvių Dienos rengimo darbas laikraščioje.

6. Atpaustuota 10,000 ekz. Prezidento Wilsono reklamacijų, anglių kalba, padavimui i vietinę spaudą ir pridėjimui prie visų atsikreipimų i amerikonus.

7. Atpaustuota 500 blankų oficialiams įgaliojimams Vietų Komitetams.

8. Atpaustuota 600 laišku i kongresmanus ir senatorius ir 400 laišku i gubernatorius, majorus, teisėjus ir k.

9. Užsakyta padaryti 1000 ekz. Lietuvos žemlapių Lietuvių Dienai.

10. Išsiuntinėta 400 atsisaukimų i įvairias liet. draugystes aukoti nuo savęs Lietuvių Dienai ir prisidėti prie rengimo Liet. Dienos.

11. Priimta \$800 iš Gelbėjimo Fondo C. A. L. K-to reikalams.

12. Gauta žinios apie susitvėrimą Vietos Komitetų: Union City, Conn., Paterson, N. J., So. Omaha, Nebr., New Britain, Conn.; Worcester, Mass., Chicago, Ill., Portland, Ore., Springfield, Mass., Nashua, N. H., Bristol, Conn.,

Northampton, Mass., Cincinnati, Ohio, Los Angeles, Cal., New Haven, Conn., ir Montello, Mass.

13. Duota 80 atsakymų su informacijomis apie Lietuvių Dieną įvairiems asmenims ir įstaigoms.

Komisijos su Washingtonu Susizinti Darbai.

Gerb. D-ras J. Šliupas ir g. F. Žyvatkuskas, vietoje gerb. Lopatko, kuris buvo labai užimtas, buvo nuvažiavę i Washingtoną padėkoti g. Prezidentui už paskyrimą Lietuvių Dienos susizinti su Raud. Kryžiumi aukų rinkimo ir siuntimo reikale ir pasitarti su Associated Press.

Sulyg jų pranešimo: Prezidento nerasta namie; Raudon. Kryžius sutiko pranešti savo skyriams, kad jie prisidėtų prie aukų rinkimo Lietuvių Dienoje. Jam buvo išteikta raštas apie šelpimo reikalus Lietuvoje. Gauta nuo jo Valdybos oficialis pranešimas, kuris leista paskelbti viešai.

Stai jo turinys: "All money collected on Lithuanian Day will be turned over to the American Red Cross and will be distributed among Lithuanian war sufferers by agencies which are mutually satisfactory to the Red Cross and the Central Committee."

Gerb. Dr. J. Šliupas žada plačiau pats pranešti apie savo kelionę i Washingtoną.

Dėžučių ženklelių Komisijos Darbai.

Buvo atsilankęs Centro Raštinėje gerb. R. Karuza. Jis surinko labai gausios medegos Lietuvių Dienai ir pranešė, ką suzinėjo apie dėžutes. Pasirodo, kad dėžučių didelėms kolonijoms gaminti negalima, nes tai apsieitų labai brangiai, taigi pasiūlyta joms pačioms pasigaminti, o tuo tarpu padirbinti 25,000 dėžučių, tagų 1,000,000. Guzikus palikta gamintis pačioms kolonijoms, kaip jos norės.

Presos Komisijos Darbai.

Paduota Presos Komisijai pagaminti 12 straipsnių, atspausdinti ir pasiųsti Associated Press ir Vietų Komitetams.

Tai C. A. L. K—to darbas. Reikia dabar tik, kad visos vietos sukrustų dirbti, visi kampačiai, kur tik yra nors vienas lietuvis, išgirstų musų šauksmą ir prisidėtų prie didžio darbo. I darbą visi, o laimėjimas bus mūsų!

C.A.L.K. Raštininkas

M. Salčius.

TMD. BUJOJA!

Per šį bertainį prisiraže 244 nauji nariai.

Viso įplaukė	\$587.80.
Išplaukė	\$1223.37
Buvo	\$5683.59
Dabar yra	\$4460.22.

P. Norkus.

Lietuvos Autonomija.

Konstitucijos Projektas.

(Skaitykit taipgi Apžvalgoje).

PAMATINIAI DĖSNIAI AUTOMOMINĖS LIETUVOS SUTVARKYMU.

SKIRSNIS I.

ABELNĖ DĖSNIAI.

PARAGRAFAS I.

Lietuvos Teritorijos nustatymas.

PARAGRAFAS 2.

Lietuva, sudarydama neatidalintą Rusų Viešpatijos dalį, savo vidujiniuose reikaluose valdosi (tvarkosi) tam tikromis įstaigomis, paremtomis ypatinga įstatymdavyse.

PARAGRAFAS 3.

Vidujiniams Lietuvos reikalams tvėriama tam tikri kunai: 1) Seimas, susidedąs iš vieno buto (palatos), 2) Administratyvis valdymas su General-Gubernatorium prieškakyje, 3) teismų įstaigos su Lietuvos Senatu, 4) Ministerių Taryboje tam tikras Ministras, Stats-Sekretorius Lietuvos reikaluose ir 5) Išdas bei Biudžetas.

PARAGRAFAS 4.

Abelnosios civilės ir politiškios liuosybės, nustatytos abelnaisiais viešpatijos įstatymais, apima Lietuvą su ta išlyga, kad jie gali buti paplatinti vietinės Lietuvos įstatymdavyse, kad tai pačiai vietos įstatymdavyse priklausio išleidimas teisių apie jų pritaikymą Lietuvoje sulyg šalies reikalų ir vietos aplinkybių, vienok sulyg šalies piliečių tuojaus ir ant visados panaikinama visi teisių apribojimai, paremti tikybos, tautystės, ar pačimo skirtingumu.

PARAGRAFAS 5.

Abelnai-viešpatijinė atstovybė Lietuvos gyventojai dalyvauja per atstovus, renkamus sulyg abelnų Imperijos įstatymų.

PARAGRAFAS 6.

Jokie šių įstatų pakeitimai neleidžiama daryti be Lietuvos seimo užgyrimo.

SKIRSNIS II.

ABELNAI-VIEŠPATIJINIŲ ĮSTAIGŲ KOM. PETENCIJA.

PARAGRAFAS 7.

Lietuvos Seimo kompetencijai nepriklausio sekanantieji reikalai:

a) Imperatoriškojo Dvaro narių užlaikymas, lyginai ir Imperatoriškojo Dvaro įstaigų reikalai.
b) Užrubežiniai reikalai, politiškios ir prekybinės sutartys,
c) Armija ir laivynas, o taipgi ir visi priklausantieji kariškiai ir jurių ministerijoms keliai ir budavonės bei įtaisymai (sooruženija).

Pastaba: Autonomijos Lietuvos gyventojai turi teisę atlikti kareivavimą sausžemio kariūmenėje, stovincioje Lietuvoje,

d) Staciatiškių bažnyčios reikalai,
e) Pinigų reikalai ir emisijos bankai,
f) Muito ir akcyzės įstatymdavyse,
g) Krasos, telegrafų ir abelnai-valstijinė telefonų įstatymdavyse, o taipgi tarifas tarptautinio ir abelnai valstijinio krasos, telegrafų ir telefonų susinėsimu.

h) Geležinkelų tarifas tarptautiniame ir tiesioginiame vidujiniame su Imperija susinėsimu,
k) Įstatymdavyse, palytinti prekybinius ženklus ir privilegijas, o taipgi palytinti literatūros ir dailės sąvasty,

i) Kriminalė įstatymdavyse reikaluose apie sukilimą (buntą) prieš Augščiausiąją valdžią, valstybinę išdavyse, „smūtą“, prasižengimus prieš kareivavimo įstatymus, falsavimą pinigų, vertybių popierių ir ženklų, ir apie prasižengimą prieš telegrafo ir telefono įstatus.

j) Abelnai-valstybinės paskolos ir apsiėmimai.

PARAGRAFAS 8.

Iš abelnai-valstybinių reikalų, pažymėtų šių įstatymų paragrafe 7-me, centralinių įstaigų kompetencijai betarpiniai priklausio visi reikalai šių ministerijų: Imperatoriškojo Dvaro, Užrubežinių reikalų, Kariškiosios ir Jurių Ministerijos, o taipgi ir Šv. Sinodo reikalai.

SKIRSNIS III. LIETUVOS ĮSTAIGOS.

SEIMAS.

PARAGRAFAS 9.

Seimo kompetencijai priklausio:

a) Įstatymdavyse visuose šalies reikaluose, išskyrus išėnimus, nurodytus šių įstatų paragrafe 7-me.

b) Nustatymas visokios rūšies mokesčių ir rinkliavų, išėmus muito ir akcyzės rinkliavas.

c) Peržiūrėjimas ir užtvirtinimas kasmetinio biudžeto Lietuvos išdo įeigų ir išlaidų, o taipgi lyginai ir atskaitos iš Lietuvos kontrolės apie biudžeto išpildymą,

d) Peržiūrėjimas ir patvirtinimas kasmetinės atskaitos apie Lietuvos valdymą,

e) Apsarvastymas ir išdavimas nusprendimo apie išduodamasias abelnas teises ir paliepinus, kiek tas palyti šalies gerovę; lyginai ir pakėlimas klausimų apie išleidimą abelnų įstatymų ir padavadijimų, galinčių prisidėti prie šalies reikalų ir gerovės patenkimo.

f) Padavimas nusprendimų visuose reikaluose, apie kuriuos Valdžia klaus jo patarimo.

PARAGRAFAS 10.

Lietuvos Seimo užgirti įstatymų projektai yra paduodami Augščiausiam patvirtinimui per ministrą, Lietuvos stats-sekretorių. Tokiu būdu patvirtinti įstatymų projektai, su ministro, Lietuvos stats-sekretoriaus, parašu, apskelbiama Lietuvos įstatymų Rinkinyje, išleidžiamam Vilniuje.

PARAGRAFAS 11.

Lietuvos Seimas renkama kas metai Vilniuje sulyg Augščiausiojo paliepio, surišto ministerio, Lietuvos stats-sekretoriaus parašu. Seimo paleidimas, o taipgi jo posėdžių pertraukimas atliekama sulyg taisyklių, tam tikslui parengtų Valstijos Dumai su tuo išėnimu, kad aktai, priklausantieji Augštesniajai valdžiai, yra surišami ministro, Lietuvos stats-sekretoriaus parašu. Kiekviena Lietuvos Seimo sesija tęsiasi ne mažias šešių mėnesių.

PARAGRAFAS 12.

Teisotumui Seimo nusprendimų apie šios konstitucijos permainymą, reikalinga dalyvavimas trijų ketvirtų dalių visų jo narių ir priėmimas dviem trečdaliais balsų.

PARAGRAFAS 13.

Budas ir tvarka rinkimų i pirmąjį seimą, jo narių skaitlingumas ir jo susaukimo tvarka nustatoma tam tikrais apie tai įstatymais. Dabar gi padavadijama, kad rinkimai i Lietuvos Seimą visuomet turi buti atliekami, pasiremiant visuotiniu, lygiu, tiesioginiu ir šlaptu balsavimu; kad nuo kiekvienos 10,000 šalies gyventojų turi buti išrinktas vienas deputatas ir kad seimo nariai neatsako už nuomones, išreiktas seime ir yra nepaliečiami be teismo.

ADMINISTRATYVĖ VALDŽIA.

PARAGRAFAS 14.

Pildomoji Lietuvos valdžia priklausio tam tikrai šalies įstaigai su General-Gubernatorium prieškakyje, su išėnimais nurodytais šių įstatų paragrafe 8-me. General-Gubernatorių skiria Augštesnėji valdžia iš Lietuvos piliečių. Jis negali sykiu buti ir kariūmenės kamandierium.

PARAGRAFAS 15.

General-gubernatoriaus atsinešimas prie seimo, sutvarkymas šalies teismų ir visų jo valdymo, valdymosi organų, jų kompetencijos rybos, jų atsinešimas linkui seimo, General-gubernatoriaus ir ministerio, Lietuvos stats-sekretoriaus, bus nustatyti per Lietuvos seimą tvarkoje, nurodytoje šių įstatų paragrafais 9 ir 10-tuoju.

PARAGRAFAS 16.

Ministeris, Lietuvos stats-sekretorius yra Augščiausios valdžios paskiriamas iš tarpo Lietuvos piliečių būdu, nustatytu ministerių paskyrimui. Ministeris, Lietuvos stats-sekretorius 1) paduoda Augščiausiamjam nusprendimui Lietuvos Seimo užgirtuosius įstatymų projektus ir tuos visus Lietuvą paliečiančius reikalus, kurie reikalauja Augščiausiojo nusprendimo, 2) suriša savo parašu ir atiduoda kur reik išėinančius nuo Viršausios valdžios paskyrimus ir paliepinus, Lietuvą paliečiančius, 3) dalyvauja visuose Ministerių Tarybos reikaluose, ypatingai gi abelnai-valstybiniuose reikaluose, paliečiančiuose Lietuvą (paragr. 7 ir 8), perstato Tarybai savo nusprendimus. Abelnai-valstybiniuose reikaluose Ministeris, Lietuvos stats-sekretorius, yra atsakomas lygiai su kitais ministrais, o Lietuvos reikaluose jis yra atsakomas prieš seimą, pastarojo kompetencijos rybose.

PARAGRAFAS 17.

Vedimas Lietuvos rybose kitų abelnai-valstybinių reikalų, paminėtų šių įstatymų paragrafe 7-me, išėmus pažymėtus paragrafe 8-me, priklausio vietinėms Lietuvos įstaigoms su ta išlyga, kad visos šitos įstaigos visuose situose reikaluose veikia tvirtai pasiremiant abelnai-valstybiniais įstatymais.

TEISMAS.

PARAGRAFAS 18.

Augštesniaja šalies teismo įstaiga yra Lietuvos Senatas, turintis savo buveinę Vilniaus mieste. Lietuvos Senato kompetencijon įeina: 1) atmainymas ir peržiūrėjimas galutinių teismo nusprendimų ir nutarimų, o taipgi kriminalių bylų atnaujinimas; 2) išrišimas visų ginčų ir nesupratimų tarp teismo ir administratyvių įstaigų, o taipgi tarp atskirų administratyvių įstaigų; 3) bylos su skundais prieš veikimą visų administratyvių šalies įstaigų ir ypaty, neisimant ir augštesniųjų vietinių įstaigų.

Lietuvos Senato įstaigos ir jo kompetencijos rybos bus nustatytos artimiausio Lietuvos Senato tvarkoje, nurodytoje šių įstatų paragrafuose 9 ir 10-me.

IŠDAS.

PARAGRAFAS 19.

Iš visų įeigų, įplaukiančių i Lietuvos išdą, o taipgi iš visų daromų joje išlaidų, taip vietinių,

Giminių Jiesko.

Levinas Izavkas, karės belaisvis, jiesko savo brolių, kurių vienas Bonet Levin gyvena Chicagoje. Adresas: Germany, Gefangenenlager Wahn, Issak Levin dvor 10, No. 43014.

Šimukaitis Stanislovas, karės belaisvis, Kauno gub., ir pav., Čekišės miestelio, jiesko savo brolio Kazimiero Šimukaitio ir Jono Linkaus. Adresas: Germany, Gefangenenlager Schneidemühl 2, Mar. 74, No. 881, Stanislovas Šimukaitis.

Valiulis Mykolas, karės belaisvis, jiesko savo švogerio Juozo Margaičio ir brolio Juozo Valiulio, gyvenusių Gardner, Mass. ir švogerio Antano Morkuno, gyvenusio New Britain, Conn. Adresas: Germany, Gefangenenlager Wahn, Mikolas Valiulis, Bar. Wahn Donatus, No. 237.

Stasėnas Feliksas, karės belaisvis, jiesko savo brolio Alfonso Stasėno. Adresas: Germany, Gefangenenlager Wahn, Feliksas Stasėnas No. 36083.

Skrickus Jonas, karės belaisvis, Kauno gub., Rudenos vals., jiesko savo brolio Juozo Skrickaus. Adresas: Germany, Gefangenenlager Worms, Jonas Skrickus No. 1143.

Palionis Jonas, Martyno sūnus, karės belaisvis, Vilniaus gub., Trakų pav., Jezno vals., Zvirbliskių kaimo, jiesko savo brolio Juozo Palionio. Adresas: Germany, Jotangel Lager Preussisch-Holland, Jonas Palionis.

Pakalniškai Pranas, karės belaisvis, Kauno gub., Raseinių pav., Voveržėnų val., Malagos k. jiesko savo brolio Jono Pakalniškio gyvenusio New Yorko. Adresas: Germany, Danzig Lager Trul, Franz Pakalniškis, No. 20672.

Olševskis Vladislavas, karės belaisvis prašo pagalbos, turi nutrenktas rankas, darbo negali dirbti ir pašalpos iš niekur negauna. Adresas: Germany, Havelberg, Gefangenen Stanislaw Olševskis, No. 429.

Luobikis Andrius, karės belaisvis, Suvalkų gub., Marijampolės pav., ir par., Dzencelavos k. jiesko savo giminių ir draugų. Adresas: Germany, Stendal Lager 5 komp., Andrius Luobikis No. 1790.

Buividas Nikodimas, karės belaisvis, Kauno gub., ir pav., Seirėdžiaus val., Arnainiškių k., jiesko savo giminių ir draugų. Adresas: Germany, Gefangenenlager Stendal, Nikodimas Buividas, Komp. 3, No. 2338.

Čižunas Viktoras, karės belaisvis, jiesko savo sesers Elzbitos Kubilytės. Adresas: Germany, Gefangenenlager Langessalza, Viktor Čižunas, 1 Komp. No. 429.

Severov Andrius, karės belaisvis, 105 Orenburgo pulko kareivis iš Vilniaus gub., Daugų miestelio, jiesko savo giminių Adomo Trinyčio ir Kazimiero Ermolinskienės. Adresas: Germany, Frankfurt bei Oder, Andrei Severov, 19 Komp. No. 432.

Šaltinis Juozas, karės belaisvis, Kauno gub., Vilkmergės pav., Utėnų val., Viskėnų kaimo, jiesko savo brolio Konstanto B. Šaltinio, gyvenusio Bostone, ir dirbusio cukrinių. Adresas: Germany, Frankfurt b. Oder, Juozas Šaltinis, 2 Komp., No. 33.

Petras Černiauskas, karės belaisvis, Vilniaus gub., Riešėnų pav., miestelio Prozoroki, jiesko savo brolio Povilo Černiausko, gyvenusio Kanadoje mieste Donacona. Adresas: Germany, Gefangenenlager Altdamm No. 1, 4 Komp. Petr Černiauskis.

Čulada Motiejus, karės belaisvis, Vilniaus gub., Trakų pav., Paparčių kaimo, gyvenęs Amerikijoje, paskui Palestinoje, antgalo pataikė sugrįžti Lietuvon ir pateko nelaisvėn, jiesko savo broliavikų, seserėnų ir pažįstamų. Lietuviškai pas jį rašyti uždrausta. Adresas: Germany, Kriegsgefangenenlager Merseburg, Czulada Matvei Bar. 42, Comp. 7, No. 11872 a.

Palevičius Petras, karės belaisvis, Vilniaus gub., Lydos pav., Konevkos val., Slučių kaimo, jiesko savo brolio Teodoro ir sesers Jadvygės Palevičių, gyvenusių Providence, R. I. Adresas: Germany, Gefangenenlager Amberg, (Bayern), Petr Palevičius, 105 piechotny polk, Heng St.

Baciūnas Antanas, karės belaisvis, Kauno gub., Kražių val., Šumelių k., jiesko savo brolio Vincento, rašyti lenkiškai, arba rusiškai. Adresas: Germany, Friedrichsfeld bei Wesel, Kriegsgefangenen Antanas Baciūnas, Bar. 33, No. 37772.

ANSONIA, CONN.

Rugsėjo 3 d. pas p. Edwardą Stasiuną, laike jo sūnaus krikštynų, pritarus pačiam kudiuko tėvui ir paaiškinus p. J. Tareilį, reikalingumą pašalpos nuvargintai tėvynei Lietuvai, visas tos krikštynose svečių skaitlis, išskiriant vieną, suaukavo \$10.00.

Tiesa, maža tai auka, bet reikią pripažinti, kad mažas skaitlis ir žmonių buvo, ką tą auką sudėjo. Jau ne kartą teko skaičiuoti, prirašytas visas laikraščio puslapis, kur kaip sakysime garsiam Brooklyn, buvęs didelė vieša vakarienė, garsūs ir gabūs kalbėtojai gražiai prakalbėjo.

Svečių didelė daugybė, visi tik prakalbesni-garsesni turtingesni, už pačią vakarienę, už kurią mokėję po \$2.00, bet pavakarieniaus iki social, ir priėjus prie aukavimo nukentėjusiems nuo karės, vos-ne-vos sumesta 9 dol. su centais.

Tai gi viršminėtos mažos krikštynėlės, kur tik keliatas šeimynų dalyvavo, šį kartą daugiaus suaukavo, negu kur kitur.

Tą dalyką čia priminiau ne dėl ko kito, kaip parodymui, kad didesnių miestų, plačiai išbūnytos vakarienės, gausiomis aukomis dar nepasirodė.

Geriaus mažiaus vakarieniauti, o daugiaus nukentėjusiems nuo karės aukų sudėti.

Sulyg šito ansoniečiai šiūm kartu ir pasielgė. Aukavo šitie: J. Tareila ir Ed. Stasiūnas po \$2.00; Stasys Urbelis, Jon Šimkevičius, Karolis Rudis, Kaz. Navakauskas, Ant. Navakauskas, Ona Arbažauskienė, po \$1.00. Sykiu \$10.00.

Aukos pasiūsta Gelbėjimo Fondan kasininkui p. Tamošiui Paukščiui, Pittstone, Pa.

T. Tareilą.

Zinios-Zinios.

Wallingford, Conn.

— Jau apie 10 mėnesių, kaip trijų International Silver Kompanijos dirbtuvių darbininkai straičiuoja, bet jau tik maža dalis darbininkų liko nesugrįžusių; straiškas bus pralaimėtas.

Philadelphia, Pa.

— Viena gyvenašlė užsimanė per laikraštį apsigyventi. Surado jauniki labai toli net Kanadoje. Parsitraukė ji pas save—žiuri rusas, Nepatiko žmojai ir norėjo atsimesti. Jaunikis pareikalavo iš jos kelionės lėšų. Toji neduot. Jis ją areštavo ir gaves iš jos \$55 sugrįžo sau atgal. Darbą jau, turbūt, žmona nenorės per laikraštį apsigyventi.

Muskegan, Mich.

— Darbai Muskegane beveik niekuomet neapsistoja, darbai jįvairūs ir jų netrūksta; mokama po 22c. ir 25c. už valandą. Daugiausiai darbininkų dirba automobilių išdirbystėje. Merginos taipgi neprastai uždirba. Miestas ties Michigano ežeru, turi apie 35 tūkstant. gyventojų; lietuvių 4 šeimynų ir apie 70 pavienių.

Spring Valley, Ill.
— Darbai šiuo tarpu čia eina labai gerai ir darbas nesunku gauti, nes daugumas žmonių išvažinėjo į viršutinius fabrikus. Lietuvių judėjimas šiemet apsnūdęs.

Brockton, Mass.

— Dviejų brolių Juozo ir Stepo Juknevičių moteris apėjo savo vyrus ir išvažiojo savais keliais, Juozapo pati išsivežė su savim suvirš du tūkstančių dolerių pinigų. Broliai sako nežiną priežasties, kodėl jų pačios juos apėjo.

Waterbury, Conn.

— Vietos lietuviai socialistai bandė pasisavinti tarptautinį socialistų pikniką, bet Baniulis iškėlė tą į aikštę, angliai socialistai lietuvius socialistus sukoliojo ir jie pakabinę nosis išsiskirstė. Piknikas buvo surengtas sušelpimui Minnesotos straičiuojančių rudakasių. Lietuviai socialistai aukoją nenorėdami.

Kearny, N. J.

— Vaikų paralizmą susirgo Juknelio dvi mergaitės; viena 8 metų mergaitė tapo išvežta į Laurel Hill ligonbutį; antra penkių metų mergaitė tuojaus pasimirė.

Zinantis.

VIETINĖS ŽINIOS.

Kaupaitė mirė. Daugelis čikagiečių liudes, išgirdę apie mirtį p-lės Kotrynos Kaupaitės. P-lė Kaupaitė, a.k. kun. Kaupo sesuo, buvo Chicagoje žinoma ir didžiai mylima, kaip viena iš gabiausių deklamatorių. Buvo ji gera lietuvaitė, didelė patriotė. Esant Amerikoje Dr. Basanavičiui su p. Yeu, ji iš savo sutaptytų grašių paaukavo Lietuvii Tautos Namui \$50.00—didžiausią tarp moterių ir merginų auk.

Prieš porą metų ji išvažiojo Lietuvon ir šiomis dienomis atėjo Chicagoje žinia p. Krotkui, kad ji mirė Rausūnyse, Ramygalos parapijoje, Panevėžio paviete.

Išsėkis ramiai, praklini lietuvaitė!

Šriubuoja girtuokliavimą. Juvenile Protective Association išsuntinėjo laiškus valdyboms visų pasilinksminimo klubų, kuriems buvo duoti speciališki leidimai pardavinėti gėrimus (bar permits).

Viršminėta organizacija nori išrasti visus tokius klubus, kur po klubo priedanga platinasi girtuoklystė ir pasileidimas. Visi lietuviški klubai gavo pakvietimą pasiaiškinti, kokią būdu jie savo pasilinksminimus daro.

EXTRA.

SVEČIŲ PRAKALBOS CHICAGOJE.

Lietuvių atstovas dumejo p. M. Yčas ir kun. Jonas Žilinskas laikys Chicagoje prakalbą sekančiomis dienomis ir sekančiose vietose:

PANEDELIS (Spalio 2 d.)—Šv. Jurgio parap. svetainė ant Bridgeporto, kampas Auburn ave ir 32 pl.

UTARNINKE (Spalio 3 d.)—Šv. Kryžiaus parap. svetainė ant Town of Lake.

SEREDOJ (Spalio 4 d.)—Meldžio svetainė, 2244 W. 23rd, ant West Side. Visur prakalbos prasidės lygiai 8 val. vak. Svečiai turi taip daug papasakoti, kad savo prakalbą neatkartos: kiekviena jų prakalba bus vis nauja, apie ką kita.

Didžiausia ir vienatinė proga išgirsti, kas tėvynę daro. Nepamirškite!

Iš Chicagės Draugijų Šariso. Prie Chicago Lietuvos Draugijų Šariso pereitą utarninką prisidėjo dar sekančios draugystės: 1) Sv. Jono Evangelisto nuo 18-tos gatvės (delegatai: K. Lauzikas, Viktoras Jodelis ir A. Dargis) 2) Ražancavos Panų ir Moterų Draugystė (delegatės: Barbora Palilienė ir Jieva Stopurienė) ir 3) Sv. Juozapo Draugija nuo Bridgeporto (delegatai: Leonas Jogminas ir Juozapas Jogminas). Valdyba pranešė apie savo veikimą iki šiolei: pasirodė, kad valdyba smarkiai darbuojasi prie "Lietuvių Dienos" surengimo.

Apgarsinimai.

APSIDRUTINK!

Garsusis gydytojas Hall sako: Matydamas aplinkui save protinės pasiekos ir kultūros dirvoję, besivertimo srityse ir šeimyniniame gyvenime tiek nelaimių ir tragedijų nepavykusios sveikatos ir suirusių nervų, smegenų ir raumenų, aš manau, kad sveikata yra vieninga tvirtuma, ant kurios visa kas kuo tik mes branginame, gali būti pastatyta. Pilvas yra pamatinė šitos tvirtumos. Jei pilvas yra tvarkoje, kūnas atsilaisvina pavojingoms antrikcijoms ir nepasiduoda pragaištingoms bacilių veiksmams.

Kaip aptvirtinti pilvą buvo klausimas, kurį išrišo Trinerio Amerikinis Karčiojo Vyno Elikšyras. Šitas vaistas sustiprina pilvą, išsukia sveiką valgymo norą ir pastato vidurius į jų tinkamą veikimą, kurį yra geriausias atsilaukymu nepasiduodančioms ligoms. Trinerio Amerikinis Karčiojo Vyno Elikšyras yra apskritai pripažintas puikium. Žmonės žino tą ir jį neapgausi pigiomis mėgėdžionėmis. Kaina \$1.00. Aptiekose.

Trinerio Linimentas yra taipgi pilnai užtikimam vaistu. Ponia Hedvig Gregor rašo iš Norwalko, Conn.: "Aš sirgau ramatomis apie penkis metus ir niekas man nepagelbėjo iki jos Linimentas neišgydė. Jei kas netiki, kad Trinerio Linimentas yra geriausias, tai gali paklausti manęs, aš jį įtikinasiu." Vartok jį laukutiniui nuo ramatų, neuralgijos, pamaitinimo, sutinimų, ir tt. Kaina 25c. ir 50c. aptiekose; krasa 35c. ir 60c. Jos. Triner, išdirbėjas chemikas, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

DRAUGIJŲ REIKALAI

DIDELIS IŠKILMINGAS KOSTIUMINIS BALIUS.

bus nedėlio spalio 29 d., 1916 m. Šv. Jurgio svetainėje prie Auburn ave. ir 32 gatvės. Tai bus balius, kokio dar nebuvo Chicagoje. Visi yra kviečiami atsilankyti apsilaisvinti įvairiausiais kostiumais, patalinti, jei galima, parodyti įvairias tautos ypatybes. Kas bus įvairiausiai įdomiausiai apsilaisvinti, gaus puikias dovanas. Viso bus šeši prizai. Tai gi dovanos yra proga gauti šešioms ypatoms. Šitą nepaprastą vakarą surengė Moterų S. L. A. 208 kuopa. Balius prasidės pusiau atuntą valandą vakare. Įžanga vienam 25c.

LEIB BRENNER

Lietuvių Užeiga Minneapolis. Kas iš kur atvažiuos, yra prašomas apsilankyti. Čia ko paklausi, tą gausi. Sužinosi kas kur gyvena ir ką dirba.

LEIB BRENNER,

17 First St., Minneapolis, Minn.

ATIDARITA

Didžiausia Lietuvių Knygų Krautuė Chicagoje. Be knygų mes parduodame aukšnius daiktus, kaip tai: žiedus, laikrodėlius, geriausias britvės, gazo prosus ir tt. Išdirbėjas kviečiu visus apsilankyti pas savo taletę.

Su guodone,

JUOZAPAS F. BUDRIK
3343 S. HALSTED ST., CHICAGO.
Tel. Drover 8167.

ISDUODAMA KAMBARYS.

Išduodu išlaistą kambarį vienam ar dviem vaiknam, visl parankumal, garo šiluma; telefonas; maudyklė ir t.t. Kreiptis, 5209 South Halsted st.

BUK ŠOFERIU.

Laikas yra gauti sau tinkamą vietą. Niekuomet nebuvo toks didelis šoferių reikalavimas kaip dabar. Mes duosime užsiėmimą kiekvienam pabaigusiam kursams mūsų mokykloje. Mokinime pasinaudojame individualiomis sistemomis—nuoseklus pažinimas ir praktika važinėjime automobiliu visokių rusių. Prityrę mašinistai pamokis tamistą ir suteiks tiksliaus patarimus ir nurodymus. Mūsų mokyklai netruksta geriausių automobilių ir kitų prietaisų. Užtikriname tamistai kad tuojaus gausi leidimą. Dieniniai ir vakariniai kursai. Visas kursas \$25.00. Federal Ass'n of Auto Engineers, 1214-16 Jackson Blvd. (Inc.)

Reikalavimai.

Reikalingos pardavėjos moteris mastinių prekių sankrovos šakoje. 2857 W. 38th St., arti Francisco Ave.

Reikalauju teisingo nevedusio pusininko prisidėti su \$500.00 viešbučio bešvartoj, kuris vestų gaspardorystą. Turit 4 greičiaus, vienai sunku prižiūrėti, greitai kreiptis ypatingai ar laisku: Mary Brockman, 1023 West Madison st., Chicago; Ill.

REIKALAUJA DARBININKŲ.

Pilnai yra darbo vyrams ir moterims restauracijose, fabrikuose ir prifatiniuose namuose; užmokestis yra geriausias, kokia yra mokama Chicagoje. Vyrams \$2.50 į dieną, nuo 25c. iki 30c į valandą. Adresas toks: Atlas Employment Office, 6300 So Halsted St., Chicago, Ill. 3rd Fl., Room F. Tel. Normal 163

Pajieškojimai.

Jonas Ivoška prašo savo brolio Ludviko Ivoškos ir giminių apsilankyti jį sarganti Chicagoj Cook County ligoninėje prie Harrison ir Wood st., Ward 64, Call 82.

Pajieškau savo giminių: brolių Antano ir Vincento Navickių ir sesers Marijonos Navickaitės, Suvalkų gub., Sėnų pav.; Kudrėnų gm.; Radzišiaus kaimo. Jie visi gyvena Pittsburghe, Pa. Atsilausti adresu: Viktorija Navickaitė, 3343 So. Morgan st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Lauryno Gerulio, Kauno gub., Raseinių pav.; Skaudvilės vol., Kirklų kaimo. Apie 11 metų Amerikoje. Savame laike gyvena Kenosha, Wis., vėliaus Kanadoje, o dabar nežinia kur. Jis pats, ar kas kitas malonėkite duoti žinią adresu: Jonas Gerulis, 785 Bank St., Waterbury, Conn.

Ant Pardavimo.

SMUKLĖ I PARDAVIMA.

Seša, gera vieta, tirštai lietuvišais apgyventa, parduodama pigiai. Kas pirmesnis tas geresnis. Atsilausti: Gust Hahne, 2401 So. Oakley ave., kampas 24 gatv.

I pardavima 4 kambarių namas ir 5 lotai lietuvių apgyventoje vietoje. Norinčiam pirkti tą puikią vietą duosime lengvas išlygas. Labai pigiai. Ateikite apžiūrėti ir persitikrinti žemiaus padutou adresu: 5436 South Kildare ave.

\$25 UZ MANO \$250.00 PIANĄ. Šitas pianas yra beveik naujas, bet Norinčiam pirkti tą puikią vietą duosime lengvas išlygas. Labai pigiai. Ateikite apžiūrėti ir persitikrinti žemiaus padutou adresu: 5436 South Kildare ave.

GERAS LINIMENTAS

yra kiekvienai šeimynai reikalingas vaistas. Nėra tos dienos, kad neprisieina vienam iš šeimynos narių tokį vaistą vartoti.

SEVERA'S GOTHARD OIL

(Severos Gothardiškas Aliejus) yra ir buvo toks šeimyniškas linimentas per pastaruosius 35 metus ir jo vertė neapibrėžiama norint apurtėti palengvinimą nuo

reumatizmo, neuralgijos, niksterėjimų, užsigavimų, tinimų, ištinusių gylių, sustingimo sunarių ir raumenų, dieglių ir skausmų.

Kaštuoja 25 ir 50 centai.

Skaitykite šį laišką: "Severos Gothardiškas Aliejus pasirodė labai veiklus. Mano moteris turėjo dieglius skausmus kojose, bet pradėjus vartoti Severos Gothardiką Aliejų skausmas pradėjo mažintis ir kol suvartojome pusę butelio, tie skausmai visiškai išnyko." John Mikulastik, R. F. D. 1, Box 96, Iron Mountain, Mich.

Gaukite Severos Preparatus nuo savo aptiekoriaus. Negalint gauti, užsisakyk tiesiai nuo mūsų. Neimk kitokių vaistų bei užduotojų!

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Lietuvių Gėrimų Sankrova.

Šitas apskelbimas suteiks jums gerą nuomonę apie didelį įvairumą Vynu, Likierių ir Stiprintojų gaunamų šioje sankrovoje.

Mūsų sankrovoje yra visų gerai žinomų rusių Vynu, Degtinių, Akavitų ir taip toliaus.

Mes su didžiausiu atsidėjimu pasirenkame savo Vynus ir Likierius ir todėl galime garantuoti Grynumą ir Tikrumą iš visų pusių.

RUGINĖS DEGTINĖS.

Mūsų pilytyta.	Kvort.	Tuzin.	Gallon.
Jones XXX	\$0.50	\$6.00	\$2.00
Gibson XXXX	.60	7.00	2.25
O. B. C. (mūsų specialybė)	.75	8.00	2.50
Birmingham Club (mūsų pačių)	1.00	10.00	3.50
Thompson	1.00	10.00	3.50
Privatinis sandėlis XX	3.00	30.00	10.00
Finch	1.00	10.00	
Overholt	1.00	10.00	
Thompson, Sam	1.00	10.00	

AKAVITOS (Brandies).

Naminė	.50	6.00	2.00
Naminė XX	.75	8.00	2.50
Sena Kalifornijos	1.00	10.00	3.50
Silvovitz	.75	8.00	2.50
Imbierinė (Columbia)	.75	8.00	

KIMELIS.

Naminis	.50	6.00	2.00
Naminis XX	.75	8.00	2.50

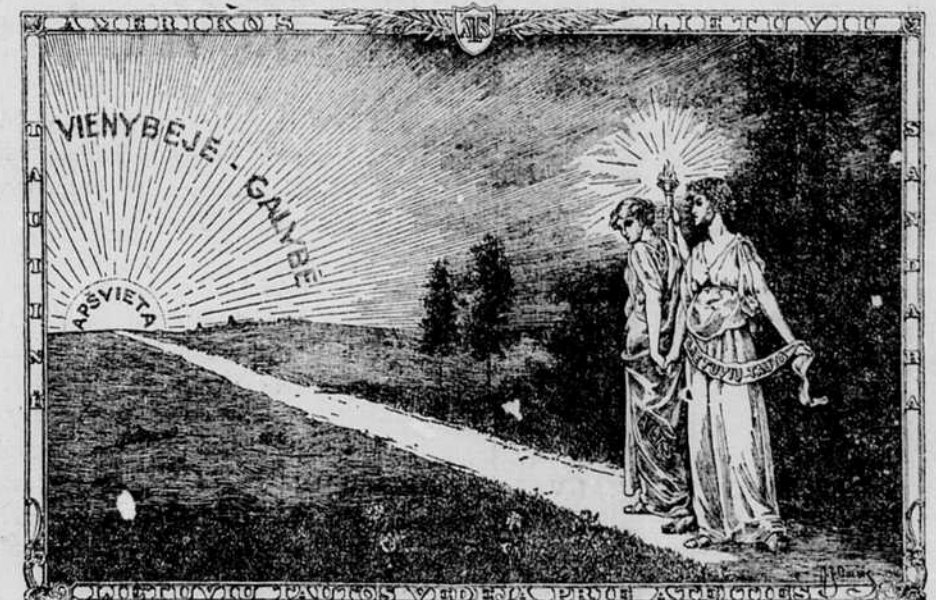
JUODŲJŲ SERBENTŲ STIPRINTOJAS.

B. B. Cardial	.50	5.00	
Geras senas stiprintojas	.75	8.00	
Rusiškoji degtinė	.75		

Užsisakant gėrimus krasa pinigai reikia prisijusti Expresso prisaku, krasos prisaku, arba apdraustu (registruotu) laišku. Už visus gėrimus turi būti užmokėta išanksto. Reikia pasakyti, ar norima, kad prekės būtų pristigtos ekspresu, ar važba.

KONSTANTINAS STRAVINSKA 3
1807 CARSON ST. SS., PITTSBURGH, PA.

šios atvirutės tinka visokiame reikale: kaip tai susirašinėjime, taip ir visokiems pasveikinimams.

Nuo kares Nukentėjusių Lietuvių Naudai.

Gera žinoma jaunas lietuvių artistas-piešėjas, p. A. J. DULBIS, išleido labai dailias atvirutes, kurių paveikslėlis čia įdėtas. Visas pelnas nuo parduotųjų atviručių yra skiriamas Lietuvos Gelbėjimo Fondui, šelpimui nukentėjusių lietuvių nuo karės.

Atvirutės yra puikiai nudailintos ir atspaustos dviejopos rūšies: Vienos yra atspaustos ant baltos "4-ply" Federal Bristol popierios; antros yra specialiai dailės mylėtojams pagamintos ir rankomis koloruotos 8-se spalvose.

Kainos: Paprastųjų atviručių—2 už 5c.; 6 už 15c.; tuzinas už 25c. Rankomis spalvuotų: 10c. už vieną; 25c. už 3; 50c. už 6 ir \$1.00 už tuziną. Užsisakant šias atvirutes, siųskite pinigus šiūm adresu:

A. OLSZEWSKI

Pres.

Lietuva Publishing Company

3352 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS

KOKIA TEMPERATURA... ISLAIKO AUGMENIS?

Tyrinėtojas Debatin, laikrašty Chem. Zeitung patalpino straipsnį apie savo tyrinėjimus klausime, kokius temperatūros skirtumus bacilai pakencia be pavojaus. Susieka, kad tulos bakterijos ir bacellai pakencia be pavojaus jų gyvybei karšty 150° Celsiaus termometro, taigi dikčiai didesnį negu karšty verdančio vandens, o šaltis skysto oro jų per savalčių laiką neužmuša; net prie šalčio 252° C., kokio ant žemės niekur nėra, kokį vien laboratorijose galima padaryti, jų gyvybės neišnaikina. Kas tiems bacillams suteikia tokį gaivumą, kuom jie apsisaugoja lygiai nuo šalčio, kaip ir nuo karščio—tas dar užtikrinai neįstirta, istirta vien kad taip yra, bet nežinia kodėl.

Savojoj ir Tiroliaus kalnuose augančios raudonos algos palaiko savo spalvą ir prie šalčio 36° žemiaus zero Celsiaus termometro. Algos yra žemiausio skyriaus vienceliai augmenys. Bet ne vien to skyriaus augmenys išlaiko taip didelius temperatūros skirtumus; nemažus skirtumus pakencia ir augstesni. Žolė, samanės, poliariskės gluosnės, išaugę vos porą centimetrų nuo žemės, augantis šiauriniuose kraštuose, išlaiko didžiausią, koks tik ant žemės buvo, šaltį. Ten auga ir viena kadugio atmaina. Pas vieną tokį kadugį surasta 544 metinių lankų, o per šimtą metų medelis sustorėjo tik ant 1.5 centimetro. Kitą augmenį pražydę užklūdo žiema ir buvo po 50° žemiau zero šalčio. Augmuo pramiegojo šaltą žiemą, o užstojus šiltesnei vasarai, pabaigę žydėjimą ir vaisių išdavę. Prie išnaikinimo augmenų gyvybės veikia ne tiek šaltis, kiek kitos aplinkybės, stoka vandens, šalčio suskaldytoms celėms. Daugelis augmenų nesužala, bet sudžiūsta šaltį todėl, kad šaknys negauna užtektinai drėgnumo, kurį naikina šalti vėjai. Kenkia šaltis augmenims ir tuomet, kada į jų celes priėję varūno sušala, į ledą pavirsta ir nuo šalčio besiskėsdomas, suardo augmenies celes. Medžiai sausio ir vasario didžiausius šalčius išlaiko, o du mėnesiu vėliau, kuomet su la tekėti pradeda, ir mažos šalnos juos išnaikina, užmuša. Grūdų gyvybės neužmuša šaltis, jie ir po didelių šalčių, žemėn pasėti, dygsta ir vaisių išduoda, kuris taipja nuo šalčio atsigtinti moka; taigi aišku, kad šaltis grūdų gyvybės neišnaikina.

NAUJAI ATSPAUSTA

Apie Žemę ir Kitus Svietus.

Ši knyga pati aiškiai pasako apie savo vertę, nes taip dažni jos reikalavimai, nuo žmonių vis ateinanti, mus privertė vėl ją atspausdinti. Šioje knygoje aprašoma APIE ŽEMĘ ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą. Pagal Heilperną, Falbą ir kitus sutaisė ŠERNAS. Aprašo, kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planetos, kometos ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikslų. Chicago, Illinois 1896, pusl. 255. 75

Ta pati apdaryta \$1.00
Užsisakant šią knygą, siųskite pinigų šiuomi adresu:

A. OLSZEWSKI
PRES.
LIETUVA PUBLISHING CO.
3252 South Halsted Street.

KONSTITUCIJA

yra kiekvienos draugijos fundamentas, todėl reikia turėti ją gražiai ir aiškiai atspausdintą. Mes esame specialistai konstitucijų dirbime. : : : Jeigu turite prirengę konstituciją, pasiųskite mums laišks, o mes, risiųsime kainą. Jeigu dar neturite, o norėtumėt rengti konstituciją, tai pareikalaukite "sampilų," o mes prisiųsime tik malonėkit parašyti kokia draugija, katalikiška, tautiška ar partijinė.

MILDA PRINTING HOUSE
J. J. Bačiūnas ir J. P. Pajauskas
Savininkai
814 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Telephone Drover 7184

Pardavinėjamas sulig gerumu!

Kuponai, ar premijos ni-kuomet nebūvo dalinamos su Prince Alberto tabaku, nes... šios priesiečių išrinkti iš tabako. Mes žinome iš Prince Alberto baises parduodungumo, kad rukytoms patinka gerum! Nei tautiniai, nei valstijiniai varžymai premijų ir kuponų vartojimo negali turėti veikmės i Prince Alberto parduodungumą.

Gėrėsię kiekviena Prince Alberto tabako pypke, nes jis turi puikų skonį ir nekerpa liežuviu ir nedegina gerklės. Kirpumas ir degumas išimama patentuotu būdu, kuriuomi tabakas yra padaroma.

pageidaujamas dėl to, kad jis leidžia vyrams rukyt kiek tik jie nori ir kaip ilgai jie nori. Prince Albert išlaikys visoki ištirimą, koki tik nedarysi.

PRINCE ALBERT
the national joy smoke

Nuopirk Prince Alberto pakelį šiadien, o pamatysi, kad jis tavo skoniu kaip tik tinka. Tasyk suprasi, kodėl jis taip rukomas kiekvienoj civilizuo-toj pasaulio šalyj! Cigarete yra taip geras, kaip ir pypkėje.

Copyright 1916 by R. J. Reynolds Tobacco Co.

Ant antro šono raudonos bliesnės jū skaitysite: Process, patentuotas liepos 20 d. 1907 m. kuris privertė tris vyrus rukyti pypkes, kuomet vienas rakė pirmia!

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY, Winston-Salem, N. C.

BAISI PASAKA!

Jel. Geri dabar laikai visiems—tik ne Kaizeriui ir ne laikraščiui. Kaizeriui, matai, dabar lupa kailį iš visų pusių, o ir laikraščiui, brolau, dabar pakliuvo į baisią pirtį. Jes-ser! Žiūrėk, ateina generolas fabrikantas, ką paslę popierą gazetai padirba ir komanduoja tau:

— Smirno!—sako.—Arba mokėk brangiau už popierą, arba ant šilko sau ją drukuokis. Dabar, matai, toki geri laikai, kad skudurai, iš kurių dirba popierą, visai išnyko, tai ir popiera pabrango.

Nieko nepadarysi! Turi žmogus mokėt, kiek nori, ba ant šilko gazetės nedrukuosi, ba šilku skaitytojas cigarėto sau nesusuks.

O už to generolo vira, brolau, armija stovi. Pirmi drukoriai, ką gazetą kreivai išdukuoja; už jų zeceriai, ką į viršų kojomis raides sustato; už jų artistai, ką visokius pikčierius šleivai ramalevoja, už jų ekspeditoriai, kurie čikagiskio skaitytojo gazetą į New Yorką, o new jorkiskio—į Chicago nudugnina; už jų visoki pisoriai, ką tavo, mielas skaitytojau, gražų vardą į knygas iš kito galo užrašo; už jų džianitorius, ką visas atsiųstas korespondencijas iš ofiso "per klaidą" iššluoja,—visa šita armija smarkiai atakuoja laikraščio kasierių:

— Mokėk, sako, šunsnuki daugiau algos mums, ba kitaip kvitysim....

Net ir pats ponas redaktorius, ką kitą sykį gazeton vieton mokslisko abrakso pėly priberia, ir tas nosį raukia, bet viežlybas ir mokytas budamas ne keikia ir prieš akis su kumščiu ne šokinėja, tik po nosia sau murma:

— Gal vertėtų ir man pridėt.... Kad nors užtektų toms skylėms ant "tetos" užlopyt, ką nuo ilgo kėdėj sėdėjimo prastirynė....

Kaip ateina "pėdė" ir kaip tokį kozackį maršą visi užtriubina vienu rožu—tai yra ko pasiklausyt.... Dalibuk!.

Tau, mielas skaitytojau, gal ir juokai iš to, bet gazetios kasieriui beveik vertk noris. Pasikases, pastenėjes, pasiderėjes—ar nenuleis—jis turi mokėti, ir moka. Bą ką padarysi? Jis yra mandras ir žino, kad jeigu, pncedžiau neduok, sustraikuotų ir gazetą laiku neiseitų, tai už kelių dienų skaitytojai jį gyvą žemėn suvarytų savo laiškais—butų riestai, aršiaus negu kaizeriui.

Pradėjo tada mūsų gazetios mąslyti, už ausų krapštytis ir ukazijos įjėskot, kaip iš duobės išlindus.

Ko daugiau mislina, to karščiau darosi. Nuėjo vyras maudytis—gal sako atsivėdysiu, tai puodinė geriaus dirbs. Ir pamatino jam, dzievažil!... Vandenyj pamatė, burį žuvų, ir dar pamatė, kaip įdiesnė žuvis mažesnė rija.

— Ar ragejai,—sako,—kaip tai Dziewo galybės viskas su išmislu sutaisyta: dzidesnis mažesnį rija, kad dzidesnis nepascipyti, o mažesnis nesimučyt....

Ir atėjo jam galvon, kad ir jis taip gali pamėginti. Ir pakėlė jis savo gazetios čienią visu pusdolieriu.

— Kad jau ryč, tai ryč—sako jis.—Mani dzidesni rija, tai ir aš mažesnį pamėginsiu.

Tai matote, kaip ir kodėl dabar visos gazetios prenumeratos kainą kelia.

Mūsų manadžierius kitaip sau galvojo: "Reikia—sako jis—taip padaryt, kad ir vilkas būtų sotus ir ožka čielia." Tai ir nutarė, kad mes už gazetą prenumeratos nekelsim, bet prąšysim, kad mums mūsų skaitytojai "pamačytų."

O "pamačyt" gali, brolau, labai.

Jeigu užsilikęs esi su savo prenumerata, tai prisiųsk mums ją greitai.

Jeigu turi draugą ar pažįstamą, ką "Lietuvos" dar nekaito, prikalbink jį, kad sau užsirašytų. Daugiau mes nieko nenorim.

Mes žiūrėsim ir dabosim, kad mūsų laikraštis duotų kuodaugiau jums gerų, teisingų žinių, žingeidžių ir juokingų paveikslų, naudingų pamokinių ir gražių pasakų, o jūs nepamirškite gerą žodį už "Lietuvą" tarti, ir naujų skaitytojų mums prikalbinti, tai tada bus taip, kad "Ranka ranką plauja, kad abidvi baltos būtų."

Taigi vyrai, talkon!
"Lietuva" kaštuoja tik du doliaru ant metų, o vieną doliarį ant pusmečio.

Laiškus adresuokit taip:
"LIETUVA"
3252 South Halsted Street, Chicago, Ill.

KUR GAUTI "LIETUVĄ".	
LAWRENCE, MASS.	BOSTON, MASS.
A. Ramanauskas, 101 Oak st.	J. Ramaszkiewicz, 115 Balen st.
LOWELL, MASS.	WAUKEGAN, ILL.
A. Jankauskas, 131 E. Merrimack st.	Jos. Matulėnas, 1408 Lincoln av.
MONTELO, MASS.	T. M. Baron, 1320 So. Lincoln st.
B. P. Miszkinis, 35 Arthur st.	Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. šiose vietose:
NEW HAVEN, CONN.	CHICAGO, ILL.
K. A. Makarevich, 255 Wallace st.	"Aušros" skaityk, 3149 S. Halsted st.
PATERSON, N. J.	J. I. Bagdžiūnas, 2334 S. Oakley av.
Atkins Bros., 273 River st.	A. Dargis, 726 W. 18th st.
PHILADELPHIA, PA.	Naujienos Publ. Co., 1940 So. Halsted st.
M. A. Ignatas, 1028 So. 2nd st.	J. Drasdauskas, 10806 Wabash ave.
PORTLAND, OREG.	Ant. Kasperas, 3416 Auburn av.
Bowman News Agency, 616	Zig. Mickevičia, 2342 S. Leavitt st.
UTICA, N. Y.	M. J. Tananevičia, 670 W. 18th st.
W. S. Tarozynski, 15 Charles st.	Mike Valaskas, 349 Kensington av.
A. Vilčinskis, 35 Lafayette st.	M. A. Vabol, 1700 N. Ashland av.
WORCESTER, MASS.	Juožas Žitkus, 628 W. 18th st.
M. Paltanavičia, 15 Millbury st.	BALTIMORE, MD.
WATERBURY, CONN.	A. Degutis, 112 N. Green st.
K. Ch. Kažomėkas, 785 Bank st.	BROOKLYN, N. Y.
	Ant. Jankauskas, 65 Hudson av.
	Balt. Juozapavičia, 222 Grand st.
	J. Derengowski, 166 Grand st.
	Ant. Plochocki, 87 Grand st.
	M. Balasuskas, 119 Grand st.
	A. Grudinskis, 184 Grand st.

Teleskopai ir Stereoskopai.

Jel nori savo namuose linksmi praleisti laiką ir pamatyti svetimų žemių miestus, "ražiausius daržus, sodus ir puikiausias viso svieto vietas, tai nusipirk Teleskopą su stereoskopais (5 serijos, 174 vioskie paveikslai) už pačią pigiausią kainą—\$3.20.

Vieno Teleskopo kainą 75c., o 5 serijų \$3.45, bet perkant sykiu, parduodam viską už \$3.20.

Katalogą Teleskopų, Stereoskopų ir visokių knygų prisiųdžiams uždukyk.

Reikalaudami adresnokitę šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

NAUJAI Atspausta

**TIK KĄ IŠ SPAUDOS IŠEJO
ANTRA LAIDA
Iš Gyvenimo Lietuviškų
Velių Bei Velny.**

Pasakos surinktos d-ro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražų pasakų, apie rojų (dangų), čyščių, peklių; apie giltinę, marą, cholera; apie dvasias (dušias), velnius, jų vaidinimąsi ir t. t. Pasakos užrašytos tokioje tarmėje, kokią buvo girdėtos. Panavėžij—pagal tarmę panevėžiečių; Šiauliucse—pagal tarmę šiauliiečių; Suvalkų gub., ir t. t. Chicago, Ill. 1915 pusl. 470 1.50
Audimo apdaruose 2.00
Užsisakant šią knygą, siųskite pinigų šiuom adresu:

A. Olszewski
Pres.
Lietuva Publishing Co.
3252 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

**Garsinkite
"Lietuvoj."**

Liet. Knygų Krautuvė.

Apart daugelio įvairių knygų, dar galima gauti mano krautuvėje sekančias knygas:

1. Technikos Stebukiai. Su daugeliu paveikslų, 142 pusl. 35c.
2. Tūkstantis Naktų ir Viena. Arabiškos istorijos, su paveikslais ir audimo apdarais. 704 pusl. \$2.25
3. Dvasios Gyvenimo Mechanika. Nauja knyga iš sryties psichologijos. 148 pusl. 40c.
4. Iš Ko Kija Melai ir įvairios skriaudos žmonijoje. 171 pusl. 75c.
5. Genavaitė. Sceniskas veikalas pertaisytas A. Vitkausko. 48 p. 40c.
6. Kankintojai ir kankintiniai už mokslą 184 pusl. \$1.00
7. T. Liet. Kalbos Gramatika. J. Damijonaitis. 119 pusl. 35c.
8. I kitus miestus pastūnėję žsakymus. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS,
909 West 33rd St., Chicago, Ill.

Edelweiss
BEER
Phone Canal 9
Phone Before Eleven
Delivered Before Seven
Delivered promptly to you in any part of the city from one of our 22 distributing stations.

"Užimtosios" Linijos Reiškia Užsisakymų Pradimą

Jel pirklys mato, kad kostumeriai apleidžia jo sankrovą nusipirkę, nes jo pardavėjai yra per daug užimti, kad galėtų jiems patarnauti, tai jis pasisamdo daugiau pardavėjų. Jei kostumeriai tolydžio skundžiasi, kad jie negali jo sankrovos telefonu pasiekti, nes "linija yra visuomet užimta," tai jis turi įsivesti daugiau telefonų.

Paprastas apskaitymas besivertime reikalauja, kad kostumeriai galėtų telefonu jo sankrovą pasiekti be įkyrių atidėlojimų, nes užimtos linijos reiškia nužudymą pelningos besivartos ir neužganėdintus kostumerius.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Commercial Department
Official 100

Kibirkštis.

Sako, to "kunigo" Mockaus byla jau kasavo Waterburyj daugiau \$1,000.00. Kas parodo, jog žmonės turi dažnai daugiau užmokėti negu tavoras vertas.

X=X

Kaizeris per paskutinius du metus išdovanojo kelias dešimtis tūkstančių geležinių kryžių—ir keleto milijonų medinių (ant kapų).

X=X

Socialistai gal ir neturi visą šventraštį, bet jie, šur, tiki į tą jo dalį, kur pasakoma "klabinink, o bus jums atidaryta..." Pasiklausykite apie tai Chicago's socialistų.

X=X

Tai man dyvai, kad Purishevicius anklai padavė ranką Milinkovui. Bet dar didesni dyvai, kad "Naujienu" jau pavadino p. Yčą "geimui." Tas tai tikrai yra prognozė.

X=X

Andriau, a Andriau! Komani darba ir buk vyras be tškų!

X=X

Miluko brookliniške "revoliucija" neduos nukentėjusiems lietuviams ne tik milo, ar šiluko, bet nesuteiks nei ragsų.

X=X

Brooklyne yra "Lietuvos Atstatymo" konferencija. Kas žin, ar pirmiausia nevertėtų atstatyti iširusios amerikiečių vienybės?

X=X

Karpatai—sako Šliupas—pacina nuo lietuviškų "karpų." Nebile kokios, brač, karpas, kad ruskis jų iki šiolei net negali.

Jurgio Spurgio Bosas.

JUOKELIAI.

ADVOKATAI DANGUJE.

—Argi Tamišta nežinai—mokino klebonas turtingą kaimietį, —kad šventam Rašte yra aiškiai pasakyma, jog lengviau kuprianagarini perlist per adatos ausį, negu turtingam patekti į dangaus karalystę.

—Tas, jėgamasti, dar nieko nežinočia. Kap ty šventų Raštų raše, tai tad dar nebuvo tokių kytrų advokatų, kap dabar yra. Pertraukė jie manį jau ne per vienų mažų skylačių,—išlūmočius jie viską ir prieš pontų Dziesių, kad cik turėtau jiems gerai patėpė...

ŽVĖPINČIUJE.

Motina: Paduok, Onute, šlapinui (sloniui) pynutą—nesibijok!

Onutė: O kur jo burna, mamytė, ba ir iš priešakio ir iš užpakalio jis turi uodegaite...

NĖRA LAIKO DIRBTI.

Tėvelis: Mariuke, jei aš leisiu Gailiui patapti mano žentu, ar tu manai, kad jis norės dirbti ir tave užlaikyti.

Mariukė: Kaip jis galės, tėveli, jeigu jis žada visą laiką apie mane galvoti.

NEŽINO UŽ KĄ.

Jurgis: Buvau šiandien teisme švelniaus bylos pasiklausyti.

Mikas: Švelniaus? Už ką ji skundžia.

Jurgis: Už taip vadinamą melavimą už pinigų.

Mikas: Tai už ką—už politiką, diplomaciją, ar korespondenciją?

EKONOMINGUMAS.

Vyras: Klausyk, Katre. Aš tik pereitą mėnesį užmokėjau siuvėjai \$25, o ši mėnesį vėl sakaisi kaita jai \$20.

Pati: Tai gi ar tas neparodo, kad aš pradėdu taupyti?

APSISKELBIMUI.

"Rožė, kam nešioji tuos gedulius po Juozui? Buk tiesinga. Gi visi žino, kad plovėtės, kaip dvi katės maiste."

"Visi tū ne geduliai, tik ženklas, kad aš vėl liuos ir galiu kitą pasiskirti."

Tel. Canal 5395
J. G. Mezlauskis
Generalis
Kontraktorius ir
Namų Statėjas.
2123 W. 23rd St.

PHONE YARDS 2721
Dr. J. JONIKAITIS
MEDIKAS IR CHIRURGAS
3337 So. Morgan St., Chicago

DR. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.
(Byvenimas virš Aptiekos). CHICAGO.

F. P. BRADCHULIS
LAWYER
LIETUVIS ADVOKATAS
30 N. La SALLE St., CHICAGO
ROOMS 1107-1114
Telephone Franklin 1178
GYV.: 3112 S. HALSTED ST., ARTI 31st ST.
TELEPHONE YARDS 2350

JEVESKIO Prekybos ir Kalbų
Dieninė ir Vakarinė **MOKYKLĖ**
Čia gali išmokti Anglų kalbos nuo pradines iki angliškai, toliau Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Aritmetikos, Anglų, Matematinės, Istorijos, Geografijos, Politikos, Ekonomijos, Knygydystės, Dailės, Rašymo, Laikų rašymo, Prekybos taisyklių ir tt. Čia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AIŠKINAMA LIETUVISKAI.
3106 So. Halsted St., Chicago
Reikalaudami Adresuokite

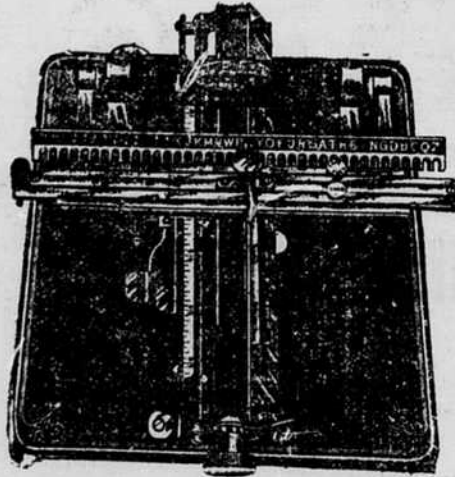
NEW CITY SAVINGS BANK
4601 So. Ashland Ave., Chicago.
A. J. BIERZYNSKI, pres.
Pirma banko pinigus ir moka 3%. Už sudėtus pinigus mūsų banko duodame čekių kryptų, iš kurių parasyti čekiai tinka visur. Skolina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamo bankines skryneles (boxes) po \$2.50 metams. Parduoda šiforties ir siūnia pinigus į visas svieto dalis.
Bankos Valandos: Panedėliais, seredomis, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utarninkais ir pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

Tel. YARDS 1532
Dr. J. KULIS
Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsienėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

DABAR GERIAS LAIKAS.
Išmokyti kriptų ir formos rašyti. Gausime tinkamą ir gerai apmokamą vėją trumpu laiku. Privatines pamokas praktingas patyrimas.
Taip pat išmokinsime sluti rankoves, kisenius ir prosyti. Mokiniai priimami visur. Dienomis ir vakarais.
JOS. F. KASNICKA,
Prieš City Hall,
112 N. La Salle st. R. 416/417, Chicago.

PINIGAI
Geriausiais, greičiausiais ir pigiausiais
Persiūnia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda šiforties
A OLSZEWSKIO BANKA
3252 South Halsted St. CHICAGO, ILL

Rašomos Mašinos.

Pigiausios ir geriausios rašomosios mašinos (typewriters) "New American" už \$10.00.
Jeigu nori turėti drąsą, pigią ir gerą rašomąją mašiną, tai pirk "New American," o ne signalist.
"New American" rašo taip gražiai, kaip mašina, pirka už \$100. Jos sistema taip paprasta, kad kiekvienas, paėmęs ją į savo rankas, iš pirmo syktio supranta, kaip su ja rašyti.
Kataloga rašomųjų mašinų ir visokių knygų pristandame uždyka. Agentams ir perkupėjams, perkant kelias mašinas, uosam gerą nuosimtį.
Reikalaudami adresuokite šitaip:
LIETUVA PUBLISHING CO.,
1252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

D-re Maria Dowiat-Sass
Moterų ir vaikų ilgų specialistė

Ofisas: 1725 West 18th Street, Tarp Paulina ir Woodgat. Phone Canal 1208
Valandos: 11:30 iki 12:00 val. ryto, 12:00 iki 8:00 val. vak. Nedėliomis 12:00 iki 12:00 val. ryto
Rezidencija: 5208 W. Harrison Street
Tel. Austin 737
Valandos: tikrai iki 9:00 kiekvieną rytą

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Mes neesame bankieriai, bet mes gvarantuojame Tamstai sušdyti 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus siutus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo \$25.00 iki \$30.00 ant orderio darytus siutus parduodame po \$5.00 ir brangiau. Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnės nuo \$1.00 ir brangiau. Vaisių siutus \$2.50 iki \$7.50. Skrynios ir valyzai.
S. GORDON,
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Storas atdaras kasdien ir vakarais iki 9 val. Subatomis esat atdaras iki 11 val. vakare. Nedėliomis—iki 6 val. vakare.

LAIVAI RUSISKOS LINIJOS

Dabar jau plaukia reguliariškai

Iš Archangelsko Rusijos į Ameriką

Kas norite parsitraukti savo gimines, išbėgusius laike karės Rusijon, tai dabar galite sūsti šiforties, o jie saugiai atvažiuos pas jus Amerikon.

Šiforties ir pilną informaciją gausite

A. OLSZEWSKIO BANKE
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SKAITYKITE IR PLATINKYTE
"Lietuvių Balsą"

LIETUVIŲ BALSAS ruošiasi žadinti lietuvių tautos sąmonę ir stiprina jų dvasią, kad kantriai lauktų karo pabaigos.
LIETUVIŲ BALSAS padeda išvysties ir tobulinties; jis ragina tautiečius šiuo išstėmimo metu pasimokyti iš svetimačių, kas tū dora ir naudinga, o nesigabenti grįžtant tėvynėn neko, kas žemina mūsų tautą.
LIETUVIŲ BALSAS didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės juosta ir paruošti kiekvieną lietuvi, kad, kaip tik paliaus žvangę ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemėlė, pavirtusi per karą dirvonais, prirausta duobių ir griovių, laukia arlaima ir valoma, o nugariai tėvų kapai—aptveriami.
LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltyse kuopliausia kaina skelbimus-įrašymus, grąžina tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda svairsti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažįstamus.
LIETUVIŲ BALSAS kainą: Rusijoje metams 5 rb.; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pusel metų) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap.; vienam mėnesiui 45 kap. UŽSIENIUOSE metams 9 rb.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pusmečiui) 4 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 2 rb. 35 kap.; 1 mėnesiui 80 kap. Skyrimų numeris 5 cental.
Iš Amerikos pinigus, laiškus gauname. Siuntinėti "Liet. Balsą" į užsienius rusų cenzura nekliduo.
SKELBIMŲ KAINA. Petito (smulkaus rašto) eilutė (galinant puslapi) į keturias skiltis) prieš tekstą—60 kap.; po teksto—30 kap. Pabėgėliams, įsiskantiems giminių arba darbo petito eilutė po teksto—10 kapelkų. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 cent. petito eilutė, giminių įsiskantiems po teksto 10 centų petito eilutė.

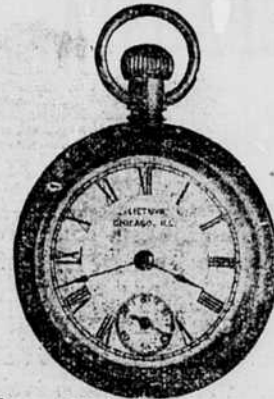
Adresas:

"Lietuvių Balsas"

PETROGRAD, BASKOV PER., 29 RUSSIA.

PLATINKIT "LIETUVA"

ŠIS LAIKRODĖLIS DOVANŲ.

Kas prisijus \$3.00 prenumeratoras, gaus "Lietuvą" per pusantų metų ir šį laikrodėlį dovanų.

Šis yra Ingersoll Nikelinis Laikrodėlis, visur parsiduoda po \$1.00, bet jis yra taip geras, kaip kitas už \$15.00. Gerai cina, laiką palaiko teisingai ir yra garantuotas vieniems metams. Jeigu laike metų pagedų, mes jį sutaisyime uždyka.

Sitų laikrodėlių turime tik 100 ant rankos, todėl pasiskubinkite, nes juos išdalinsu daugiau jų neturėsime.

Yra gera proga gauti gerą laikrodėlį uždyka.

LIETUVA PUB. CO.
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

JONAS KULIS

Generališkas "Lietuvos" Agentas
kellauja po visą Ameriką. Kur jis atstauli, ten per jį galima atnaujinti, ar užsirašyti "Lietuvą" arba užsisakyti visokių knygų, jam pinigų užmokant išanksto. Už jį mes tsakome. Lietuva Pub. Co.

JUOZAPAS MOZERIS ...

kalpo "Lietuvos" agentas Cirero, Ill. ir aplinkinėse yra įgaluotas užrašinėti "Lietuvą", priimti prenumeratorų, apgarsinimus ir pardavinėti knygas. Lietuva Pub. Co.

Canal 2113

DR. A. YUŠKA

LIETUVIS GYDYTOJAS

1749 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

CORNER 18th STREET

Vėšiausia Vieta. Tai MILDOS TEATRAS

3138-42 So. Halsted St.

Jei vasaros laike yra per karšta, tai atėkite į MILDOS TEATRĄ, o čia rasite vėšiausią vietą, atsivėdinti ir pamatysite gražesnę Teatrą negu vidurmiestyje.

Kainos šioiom dienom

5c ant balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedėliom

10c balkonais, 15c žema.

Prasideda 7 valanda kas vakaras.

Subatom ir nedėliom 2 val. po pietų.

Jei liuosame laisvą nori pasibėgti, atsivėdinti ir užimirti savo nesmaguus, tai ateik į

MILDOS-TEATRĄ.

!! Pranešimas !!

Šiuomi pranešu, kad nuo pradžios Ruggjučio mėn. perkeliu savo ofisą po

3325 So. HALSTED ST.

TELEPHONE YARDS 583

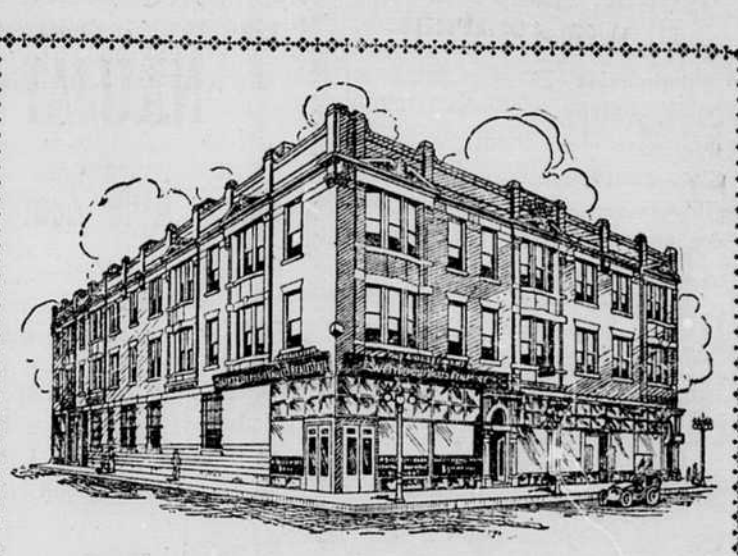
Dr. P. WIEGNER

"DRAUGAS"

Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis "Draugo" sandarbininkų skačiuje yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuvių veikėjai ir rašytojai. Jame parduodama daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisingai.

Prenumerata Amerikoje \$2.00 metams, \$1.00 pusel metų. Kitose šalyse \$3.00 metams, \$1.50 pusel metų. Paziūrėjimui siūndame vienas numeris veltul. Adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

A. OLSZEWSKIO BANKAS

3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Isteigtas 1893 metuose

\$500,000.00 vertės naujausiu ir didžiausiu namų ant Bridgeporto yra šio Banko savastim.

PRIMA pinigus taupinimui nuo \$1.00 ir augščiau ir moka 3 procentą.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų Chicago's mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus. Stato ir kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokescių.

PERKA ir parduoda Morgėčius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicago'is iškolektuoja jų pinigų, paliktus kituose bankuose.

SIUNCIA pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto greitai, saugiai ir pigiai.

PARDUODA šiforties iš Rusijos ir į Rusiją ir parupina nuo Rusijos konsulio pasportus.

PADARO Dovieernastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtame Banke, prie kurio nē vagis, nē ugnis negali prieiti. Boxai yra saugiam užkavojimui svarbių dokumentų, pinigų ir kitų brangenybių.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šiame Banke per laiškus pasidėti ir atsiimti pinigų. Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

BANKOS VALANDOS:

Panėdėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 r. iki 6 v. Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 r. iki 9 v.

Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Dovana nuo
SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE
KALENDORIUS
1916 metams.

Tokio KALENDORIAUS lietuvių dar neturėjo, nes nebuvo las gali tokį išleisti. Greta įdomiai parinkty reikalingų kalendoriui žinių, jame yra keletas skyrių, kuriuose telpa įvairūs labai naudingi pasiskaitymai: apysakos, eilės, straipsniai iš istorijos, higienos, draugijinio gyvenimo ir tt. S.L.A. Kalendoriuje rasite straipsnius geriausių rašytojų amerikiečių.

"S.L.A. KALENDORIUS", gražiais spalvuotais viršialiais, 240 puslapių, didelio formato ir gražios popieros, gaunamas visur, pas visus agentus, S.L.A. kuopose, visuose lietuviškuose knygynuose. Todėl reikalaukite jo. Jei negautumet pas savo knygų agentus, tai reikalaukit tiesiog pas mus. KAINA TIKTAI 25 cental. Agentams rabatas.

Kreipkitės:

A. B. Strimaitis

307 W. 30-th St. - New York, N. Y.

JUOZAS A. AMBROSIOUS
Attorney At Law**LIETUVIS ADVOKATAS**

(A. OLSZEWSKIO BANKE)

3252 So. HALSTED ST.

TELEFONAS DROVER 703 - CHICAGO, ILL.

Ofiso Valandos:

Kasdien 6 val. vakare; Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis iki 9 val. vakare.